

KOMITET WOJEWÓDZKI
POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ
W KOSZALINIE

SPRAWOZDANIE
KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR
W KOSZALINIE

(za okres marzec 1973 — marzec 1975)

KOMITET WOJEWÓDZKI
POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ
W KOSZALINIE

KOMITET WOJEWÓDZKI
POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ
W KOSZALINIE

(Do użytku wewnątrzpartyjnego)

SPRAWOZDANIE KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR W KOSZALINIE

(za okres marzec 1973 — marzec 1975)

KOSZALIN MARZEC 1975 R.

Mv imw
3112

WSTĘP

XIV Wojewódzka Konferencja PZPR zamyka kampanię sprawozdawczo-wyborczą w koszalińskiej organizacji partyjnej.

Przyjęty przed dwoma laty program działania Komitetu Wojewódzkiego uwzględniał przede wszystkim zadania wynikające dla naszego województwa z postanowień VI Zjazdu partii i wystąpienia I sekretarza KC PZPR na naradzie wojewódzkiego aktywu partyjno-gospodarczego przeprowadzonej w połowie 1972 r. Określone w nim zadania polityczne i społeczno-gospodarcze zostały podwyższone po I Krajowej Konferencji Partyjnej stosownie do potrzeb kraju i naszego społeczeństwa oraz możliwości województwa.

Z tego rachunku potrzeb i możliwości, jakim był program, wynikały zadania dla władz wojewódzkich, powiatowych, instancji i organizacji partyjnych — dla wszystkich mieszkańców Ziemi Koszalińskiej. Kierunki działań przyjęte na XIII Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej miały na celu umocnienie kierowniczej roli partii i więzi ze wszystkimi ludźmi pracy oraz zabezpieczenie dalszego dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego naszego regionu.

Doświadczenia ostatnich lat potwierdzają prawdę, że istotnym czynnikiem, decydującym o skali i tempie przemian społecznych, kulturalnych i gospodarczych — jest aktywność ludzi przejawiająca się w ich twórczości materialnej, duchowej, i społecznej. Partia zaś jest inspiratorem i organizatorem, a zarazem instrumentem pobudzania tej aktywności.

Mając to na uwadze, Komitet Wojewódzki szczególną uwagę zwracał na inspirującą funkcję partii, na programowanie roz-

woju poszczególnych dziedzin gospodarki województwa i ustalanie hierarchii ich znaczenia w całokształcie polityki gospodarczej regionu.

Jednocześnie Komitet Wojewódzki bezpośrednio, a także poprzez terenowe instancje partyjne, ogniwa Frontu Jedności Narodu i organizacji społecznych mobilizował i organizował społeczeństwo do realizacji przyjętych ustaleń. Taki tryb działania sprzyjał zacieśnianiu więzi partii z wszystkimi ludźmi pracy województwa.

Dotychczasowy dorobek koszalińskiej organizacji partyjnej, będący wynikiem dwuletniej wyteżonej pracy wszystkich członków i instancji PZPR został podsumowany w toku bieżącej kampanii sprawozdawczo-wyborczej.

Przebieg dyskusji na zebraniach i konferencjach sprawozdawczo-wyborczych charakteryzował się rzeczowością i konkretnym ujmowaniem dyskutowanych problemów.

W środowisku wiejskim, nawiązując do materiałów XV Plenum KC wskazywano na możliwości dalszego wzrostu produkcji rolniczej, a także na występujące jeszcze trudności w zakresie technicznej, handlowej i administracyjnej obsługi wsi. Dyskusja w zakładach produkcyjnych koncentrowała się na warunkach wykonywania produkcji i przedsięwzięciach zapewniających pełną realizację zadań 1975 r. Na zebraniach i konferencjach zgłaszane były meldunki o podjętych zobowiązaniach produkcyjnych.

Wiele miejsca na zebraniach i konferencjach zajęły problemy szeroko pojętych warunków życia ludności.

Wspólne dla wszystkich środowisk było większe niż w poprzedniej kampanii, zainteresowanie sprawami działalności ideowo-wychowawczej i wewnątrzpartyjnej. Przejawiało się to w podejmowaniu takich problemów jak: dyscyplina partyjna, rola zebrania, funkcja szkolenia, indywidualna aktywność członka partii.

Przyjęte programy działania uwzględniają potrzeby danego środowiska i wskazania nadrzędnych instancji partyjnych.

Przebieg zebrań oraz konferencji sprawozdawczo-wyborczych

w podstawowych organizacjach partyjnych, gminach, miastach i powiatach potwierdził wysoką aktywność członków PZPR w realizacji programu uchwalonego na XIII Wojewódzkiej Konferencji Partyjnej, a szczególnie dobitnie zmanifestowaną w dniach czynu partyjnego i w toku wielomiesięcznych przygotowań do wymiany legitymacji członkowskich.

Przedkładając Towarzyszom Delegatom sprawozdanie z dwuletniej działalności wojewódzkiej instancji partyjnej, Komitet Wojewódzki podejmuje próbę dokonania oceny pracy wszystkich instancji i organizacji partyjnych, wszystkich członków partii w naszym województwie.

Rozszerzoną analizę tej pracy i ustalenie kierunków działania przyniesie XIV Wojewódzka Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza. Komitet Wojewódzki uważa, że niniejszy dokument stanowi dobrą podstawę do rzetelnej oceny pracy instancji wojewódzkiej za okres ostatniej kadencji, jak i do wypracowania właściwych kierunków dalszej pracy koszalińskiej organizacji partyjnej.

I. POLITYCZNO-ORGANIZACYJNA DZIAŁALNOŚĆ KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO

Działalność Komitetu Wojewódzkiego zmierzającą do konsekwentnego wdrażania uchwał VI Zjazdu i I Krajowej Konferencji PZPR, XIII Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej oraz bieżących decyzji Komitetu Centralnego realizowana była w trzech podstawowych płaszczyznach:

- programowania zadań ideowo-politycznych i społeczno-ekonomicznych dla terenowych instancji partyjnych, ogniw administracji państwowej i gospodarczej, ruchu społeczno-zawodowego, naukowego i kulturalnego,
- doskonalenia funkcjonowania partii i pracy aparatu partyjnego, form i metod politycznego kierownictwa działalnością społeczno-gospodarczą, a zwłaszcza polityki kadrowej,
- systematycznej kontroli wykonania tych zadań przez powołane do tego jednostki administracyjne, gospodarcze i organizacje społeczne.

Komitet Wojewódzki w ubiegłej kadencji na obrady plenarne zbierał się 11 razy. Do najważniejszych decyzji podjętych w tym okresie należy uchwalenie na wspólnym posiedzeniu z Wojewódzką Radą Narodową kompleksowego programu rozwoju regionu koszalińskiego na lata 1974—1990, który określa miejsce Ziemi Koszalińskiej na społeczno-gospodarczej mapie Polski i w makroregionie nadmorskim. Sformułowanie tego programu było poprzedzone szeregiem specjalistycznych opracowań, ekspertyz oraz szeroką konsultacją założeń z różnymi środowiskami mieszkańców naszego regionu. Konkretna zadania wynikające z programu rozwoju województwa stanowiły

następnie przedmiot obrad i decyzji komitetów powiatowych PZPR i powiatowych rad narodowych. Doniosłe znaczenie posiada również uchwalony w maju 1974 r. program rozwoju gospodarki żywnościowej w województwie koszalińskim do 1980 roku.

W trakcie kolejnych zebrań Komitetu Wojewódzkiego ustalone zostały: zadania organów administracji państwowej w zabezpieczeniu realizacji programu rozwoju Ziemi Koszalińskiej, omówiono stan kultury w województwie i przyjęto program jej rozwoju, określono zadania instancji i organizacji partyjnych w pracy z młodzieżą.

W sprawach wewnątrzorganizacyjnych Komitet Wojewódzki określił m. in. kierunki pracy wynikające z uchwały XIII Wojewódzkiej Konferencji, zadania polityczno-organizacyjne na okres kampanii sprawozdawczo-wyborczej i w zakresie ideowo-politycznego umacniania wojewódzkiej organizacji partyjnej. Dokonano także oceny stanu bezpieczeństwa, porządku i dyscypliny w województwie oraz wykonywania programów poprawy warunków socjalno-bytowych w zakładach pracy.

Komitet Wojewódzki przyjmował okresowe informacje i oceny o stanie realizacji postanowień VI Zjazdu i I Krajowej Konferencji Partyjnej, o pracy Egzekutywy, Sekretariatu i komisji problemowych.

Egzekutywa Komitetu Wojewódzkiego w omawianym okresie odbyła 50 posiedzeń, rozpatrując łącznie 169 tematów, z których 47 przypada na sprawy wewnątrzpartyjne, 41 — na zagadnienia polityki gospodarczej, 24 — na kwestie ideowo-wychowawcze, 23 — na politykę społeczną, 21 — na sprawy polityki rolnej i 13 — na inne zagadnienia.

Szczególnie wiele uwagi skupiono na zagadnieniach dalszego rozwoju szeregów partyjnych, działalności polityczno-organizacyjnej komitetów terenowych, wzbogacania treści i form pracy ideologicznej. Egzekutywa Komitetu Wojewódzkiego oceniała efekty kampanii ideowo-politycznych, m. in. obchodów XXX-lecia PRL, rozmów indywidualnych z członkami partii,

przygotowań do wymiany legitymacji partyjnych i przebiegu kampanii sprawozdawczo-wyborczej.

Ważne miejsce w tematyce podejmowanej przez Egzekutywę Komitetu Wojewódzkiego zajmowała kontrola wypełniania zadań gospodarczych objętych planem i kształtowanie się relacji ekonomicznych w gospodarce województwa i ważniejszych zakładach produkcyjnych. Na bieżąco analizowano sytuację rynkową i zaopatrzenie w artykuły konsumpcyjne. Pozwalało to na precyzyjne stawianie zadań organom administracji i wytwórcom oraz na występowanie z odpowiednimi wnioskami do władz centralnych. Dzięki temu w minionym okresie utrzymano równowagę rynkową na terenie województwa i osiągnięto pewne, choć dalece niezadowalające usprawnienie działalności handlu.

W sferze gospodarki rolnej zasadnicze miejsce zajmowały opracowania koncepcji organizacyjnych i zamierzeń inwestycyjnych zapewniających przyspieszenie rozwoju produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Zasadnicze znaczenie dla przyszłościowego gospodarczego kształtu województwa i awansu społeczno-socjalnego jego społeczeństwa, ma sprecyzowanie przy udziale kierownictw resortów i właściwych zjednoczeń oraz Urzędu Wojewódzkiego podstawowych kierunków rozwoju poszczególnych branż gospodarki i dziedzin życia społecznego, w tym przemysłów: elektrycznego i elektrotechnicznego, drzewnego, płytowego i meblarskiego, lekkiego, rolno-spożywczego, terenowego, spółdzielczości i rzemiosła, gospodarki morskiej, budownictwa i jego biur projektowych, handlu i gastronomii, transportu, komunikacji i drogownictwa.

Egzekutywa Komitetu Wojewódzkiego wielokrotnie zajmowała się sprawami podniesienia gospodarności, ładu, porządku i estetyki miast, wsi, zakładów pracy oraz ciągów komunikacyjnych regionu koszalińskiego.

Egzekutywa Komitetu Wojewódzkiego wytyczyła także główne kierunki działania w dziedzinie kultury, oświaty i nauki. Dużą troską otaczano proces wdrażania reformy systemu edukacji narodowej, dostosowywania struktury i profilu nauki

i szkolnictwa do potrzeb gospodarczych województwa, doskonalenia pracy oświatowo-wychowawczej, organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

Systematyczna ocena realizacji zadań wynikających z postanowień Komitetu Wojewódzkiego i jego Egzekutywy była przedmiotem prac Sekretariatu. W okresie kadencji odbył on 43 posiedzenia, na których podjęto 338 tematów.

Dużo uwagi poświęcono zagadnieniom funkcjonowania partii i pogłębiania umiejętności polityczno-organizatorskich aktywów, ocenie aktualnej sytuacji gospodarczej i społeczno-politycznej w województwie, efektywności działania ogniw FJN, związków zawodowych i ruchu młodzieżowego.

Przedmiotem stałej troski Sekretariatu był stan realizacji ważniejszych inwestycji, np. Zakładów Mięsnych w Koszalinie. Niektóre problemy z tego zakresu, np. inwestycje portowe w Kołobrzegu, były omawiane na posiedzeniach wyjazdowych.

W sprawach rolnych Sekretariat Komitetu Wojewódzkiego na bieżąco analizował przebieg prac polowych, sprzętu ziemiopłodów, zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcyjne i artykuły codziennego użytku.

W kręgu zainteresowań znalazły się także problemy dotyczące oświaty, nauki, kultury, jak również zagadnienia turystyki i wypoczynku oraz ochrony środowiska naturalnego.

Istotną rolę w realizacji zadań przyjętych przez XIII Konferencję Sprawozdawczo-Wyborczą spełniały narady problemowe. Szczególne walory społeczno-wychowawcze posiadała zorganizowana w styczniu 1974 r. narada wojewódzkiego aktywów poświęcona problemom dyscypliny społecznej i ochrony mienia. Dyskusja nad sprawami sadownictwa i warzywnictwa, jaką przeprowadzono na jednej z narad pozwoliła na sprecyzowanie programu rozwoju tej dziedziny rolnictwa i określenie zadań dla zainteresowanych przedsiębiorstw, instytucji i organizacji. Ponadto systematycznie analizowano inne problemy ekonomiczne, rolne, oświatowe, stan porządku, ładu, estetyki, itp.

W ubiegłej kadencji działało 10 komisji problemowych po-

wołanych przez Komitet Wojewódzki. Działalność tych komisji, oparta o plany pracy instancji zapewniała szerokie, wielopłaszczyznowe rozeznanie problematyki omawianej następnie przez Komitet Wojewódzki lub jego Egzekutywę. Posiedzenia komisji tworzyły płaszczyznę dyskusji aktywu partyjnego, konfrontacji zamierzeń, ocen i sprawozdań administracji państwowej i gospodarczej z rozeznaniem i odczuciami członków komisji i reprezentowanych przez nich środowisk społecznych i zawodowych.

Komisje Ekonomiczna i Rolna rozpatrywały i opiniowały problemy rozwoju województwa i poszczególnych dziedzin jego gospodarki. Niektóre problemy omawiano na wspólnych posiedzeniach z odpowiednimi komisjami Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Komisja Statutowo-Organizacyjna dążąc do uzyskania pełnej oceny stanu i wypracowania odpowiednich wniosków zainicjowała w bieżącym roku zapraszanie na swoje posiedzenia sekretarzy komitetów i organizacji partyjnych ze środowisk, których dotyczyły omawiane problemy. Sukcesywnie na posiedzeniach analizowano sprawy rozwoju oraz właściwego rozmieszczenia i umocnienia sił partii. Omawiano także takie problemy jak: realizację postanowień Sekretariatu KC w sprawie niektórych zagadnień związanych z funkcjonowaniem komitetów powiatowych, pracę grup partyjnych, przebieg prac związanych z wymianą legitymacji, realizację wytycznych w sprawie pracy partyjnej w miejscu zamieszkania, itp.

Komisja Ideologiczna oprócz analizy szczegółowych zagadnień dotyczących doskonalenia form i metod szkolenia partyjnego dokonywała kontroli jego funkcjonowania i wdrażania w praktycznej działalności decyzji instancji wojewódzkiej. Wspólnie z Komisją Młodzieżową analizowano problemy pracy ideowo-kształceniowej w organizacjach młodzieżowych.

Komisja Nauki i Oświaty, obok analizowania problematyki rozwoju badań naukowych i oświaty podejmowała również działania mające na celu zwiększenie i właściwe ukierunkowanie społecznej aktywności koszalińskiej młodzieży.

Œcena stanu realizacji uchwały Komitetu Wojewódzkiego w sprawie kultury, ustalenie potrzeb wydawniczych, informacje o imprezach kulturalnych przeprowadzanych w województwie były m. in. przedmiotem obrad Komisji Kultury.

Również pozostałe komisje Komitetu Wojewódzkiego podejmowały istotną z politycznego i społeczno-gospodarczego punktu widzenia tematykę, np. Komisja Ochrony Zdrowia oceniała działalność służby zdrowia i opieki społecznej. Komisja Ładu, Porządku Publicznego i Dyscypliny Społecznej rozpatrywała problemy przestępczości gospodarczej i zapobiegania demoralizacji młodzieży.

Dla opracowania niektórych zagadnień, szczególnie ważnych dla województwa powoływano doraźne zespoły problemowe, składające się ze specjalistów poszczególnych dziedzin nauki i praktyki gospodarczej. Prace komisji i zespołów problemowych pozwoliły instancji partyjnej na dokonywanie szerokiej konsultacji przed podjęciem decyzji i uwzględnienie opinii społeczeństwa w istotnych dla niego sprawach.

Komitet Wojewódzki poprzez swoje wydziały udzielał pomocy instancjom powiatowym w zakresie doskonalenia treści, stylu i metod pracy partyjnej oraz instruktażu i pomocy w rozwiązywaniu trudnych spraw. Podstawowym kierunkiem tego działania było organizacyjne i polityczne umocnienie komitetów gminnych jako bardzo ważnych w strukturze partii instancji terenowych. Skupiły one wokół siebie znaczną liczbę aktywu partyjnego, który coraz lepiej, śmielej i samodzielniej organizuje działania zabezpieczające realizację uchwał partii. Komitety gminne PZPR stają się coraz bardziej inicjatorami życia politycznego i gospodarczego na swoim terenie. Skutecznie włączały one społeczeństwo wiejskie w realizację programu partii.

II. STAN PARTII W WOJEWÓDZTWIE

Czynnikiem decydującym o efektach działania partii jest jakościowy i ilościowy stan jej sił w poszczególnych środowiskach.

Na koniec 1974 r. wojewódzka organizacja partyjna liczyła 64 316 członków i kandydatów, tj. 11,9% dorosłej ludności województwa. W okresie sprawozdawczym szeregi partii w województwie wzrosły o 5,9%. Spośród mieszkańców miast do partii należy 13,3%, natomiast wsi — 10,7% osób w wieku powyżej 18 lat.

Aktualnie do partii w naszym województwie należy 25,5 tysięcy robotników, ponad 7,2 tysięcy rolników i członków ich rodzin, prawie 28 tysięcy pracowników umysłowych i 3,5 tysiąca tzw. pozostałych (renciści, studenci, rzemieślnicy). Organizacje partyjne w miastach skupiają 60,4% członków i kandydatów, a organizacje działające na wsi 39,6% stanu osobowego partii.

Z porównania tych danych ze stanem zatrudnienia wynika, że członkiem partii jest co szósty pracownik fizyczny i prawie co trzeci pracownik umysłowy. We wszystkich działach gospodarki województwa występują duże różnice między stopniem upartyjnięcia robotników, a pracowników umysłowych, np. w przemyśle do partii należy 12,6% robotników i prawie 32% pracowników umysłowych, dla budownictwa te wielkości przedstawiają się następująco: 8,0% i 30%, dla transportu i łączności: 14,6% i 30%.

Występują również nadmierne jeszcze różnice w rozmieszczeniu sił partii w działach gospodarki województwa, np. procent członków partii w stosunku do ogółu zatrudnionych w budownictwie jest prawie dwu i półkrotnie mniejszy od upartyjnięcia leśnictwa i państwowej gospodarki rolnej.

Omawiane różnice w rozmieszczeniu sił partii w koszalińskim społeczeństwie występują w poszczególnych powiatach w różnym nasileniu. Nad ich eliminowaniem, głównie poprzez umacnianie partii w wybranych, ważnych z politycznego i gospodarczego punktu widzenia środowiskach, koncentrowały się w latach 1973—1974 działania wszystkich instancji i organizacji partyjnych naszego województwa.

W okresie dwóch lat (1973—1974) szeregi wojewódzkiej organizacji partyjnej zasililo ponad 7,8 tysiąca nowych kandydatów, wśród których robotnicy i chłopci stanowili 65%. Około 40% przyjmowanych kandydatów to ludzie w wieku do 25 lat, wśród których 72% to członkowie związków młodzieży. W tym samym czasie w wyniku skreśleń i wydaleń z partią rozstało się 3,5 tysiąca osób.

W efekcie pewnej, aczkolwiek jeszcze niedostatecznej poprawie uległa struktura społeczno-zawodowa partii. Robotnicy i chłopci stanowią aktualnie 50,9% stanu wojewódzkiej organizacji, tj. o 1,2 % więcej niż w roku 1973.

Udział młodzieży wynosi ponad jedną czwartą stanu partii, a kobiety stanowią 24,3% członków i kandydatów partii w województwie.

Wojewódzka Komisja Kontroli Partyjnej i komisje powiatowe działające na rzecz jakościowego umacniania szeregów partii koncentrowały swoją pracę na: zapewnieniu zgodności orzecznictwa partyjnego z zasadami statutowymi, pracy profilaktyczno-wychowawczej oraz ocenie stanu dyscypliny partyjnej w wybranych organizacjach.

Wyniki prowadzonych badań dowodzą, że poziom orzecznictwa partyjnego systematycznie wzrasta. Zmiany uchwał organizacji w sprawach udzielenia kar partyjnych są sporadyczne. Liczne są natomiast przypadki uchylania się podstawowych organizacji od zajęcia zdecydowanego stanowiska w określonej sprawie.

Analiza przyczyn skreśleń i wydaleń systematycznie prowadzona przez Wojewódzką Komisję Kontroli Partyjnej w wybranej grupie organizacji potwierdziła zasadność podejmowa-

nich przez podstawowe organizacje partyjne uchwał. Jednak krótki staż partyjny znacznej liczby skreślonych i wydalonych świadczy o tym, że w niektórych organizacjach poziom pracy z kandydatami i młodymi członkami partii wymaga szybkiego podniesienia.

Równolegle do spraw orzecznictwa partyjnego Wojewódzka Komisja Kontroli Partyjnej rozwijała działalność profilaktyczno-wychowawczą. Jej formami były m. in. rozmowy ostrzegawcze z towarzyszami naruszającymi zasady etyki partyjnej, uczestnictwo członków komisji w zebraniach partyjnych w określonych zakładach pracy, itp.

W ramach przygotowań do wymiany legitymacji komisje kontroli partyjnej przeprowadzały lub organizowały rozpatrywanie spraw towarzyszy ukaranych karami partyjnymi. Spośród prawie 1400 członków partii, na których ciążyły kary partyjne ponad 90% uzyskało ich zatarcie.

Lata ostatnie cechuje znaczna intensyfikacja pracy nad podnoszeniem społecznej, politycznej i zawodowej aktywności członków partii w województwie. Szeroki front działalności ideowo-wychowawczej, wprowadzone na stałe do naszej praktyki rozmowy indywidualne, doskonalenie zasad przyjmowania do partii, zwiększanie wychowawczego oddziaływania grupy partyjnej i roli zebrania partyjnego — oto niektóre z przedsięwzięć, którym Komitet Wojewódzki poświęcił wiele uwagi zmierzając do stałego jakościowego polepszania pracy partyjnej.

W okresie kadencji nastąpiło dalsze umocnienie organizacyjnych podstawowych i oddziałowych organizacji partyjnych. Aktualnie w województwie działa 2402 podstawowe i 578 oddziałowych organizacji, realizujących w codziennej praktyce politykę partii. Około 40% podstawowych i oddziałowych organizacji partyjnych w województwie liczy do 15 towarzyszy, a dalsze 40% — do 50 członków i kandydatów. To rozdrobnienie w określony sposób utrudnia działalność partyjną.

Podnoszono rangę zebrań partyjnych przez właściwe ich przygotowanie od strony organizacyjnej i merytorycznej. Jedno-

ześnie duże znaczenie nadaje się zebraniom otwartym. Omawia się na nich najważniejsze i trudne problemy, a dyskusja coraz częściej stanowi platformę ścierania się poglądów na sposoby ich rozwiązywania. Coraz powszechniej organizacje na swoich zebraniach podejmują konkretne decyzje ustalając indywidualną odpowiedzialność za ich realizację. Upowszechnia się też dobry zwyczaj informowania załóg o tematyce zebrań partyjnych, o uchwałach i wnioskach w sprawach obchodzących pracowników, o zmianach w składzie władz, o kandydatach ubiegających się o przyjęcie do PZPR.

Dążeniu do aktywizacji podstawowych organizacji partyjnych towarzyszyło działanie na rzecz rozwoju działalności w najmniejszych, najgłębiej tkwiących w procesie produkcji i wśród szerokich rzesz ludzi pracy kolektywach — w grupach partyjnych, które systematycznie umacniając się stanowią rozwinięcie ważnego frontu partyjnego działania w codziennych sprawach wydziałów i brygad produkcyjnych. W gospodarce województwa działają 874 grupy partyjne.

Systematycznemu doskonaleniu podlegała także praca indywidualna z członkami partii zmierzająca do tego, aby każdy komunista właściwie reprezentował partię w środowisku pracy, zamieszkania i w rodzinie, był agitatorom jej polityki i wzorem postawy obywatela, pracownika, człowieka. Realizacji tego celu służyły m. in. rozmowy indywidualne, którymi objęto w latach 1973—1974 ponad 70% stanu koszalińskiej organizacji partyjnej. Rozmowy te traktowano przede wszystkim jako czynnik indywidualnej aktywizacji towarzyszy. Stały się one zarazem istotnym źródłem wiedzy o poglądach i nastrojach, o problemach nurtujących organizacje partyjne, załogi i poszczególne środowiska.

Dalszej mobilizacji i aktywizacji partii dobrze służyły prowadzone od roku prace przygotowawcze do wymiany legitymacji członkowskich. Zaproponowana przez Komitet Wojewódzki forma podejmowania indywidualnych zadań partyjnych na specjalnym arkuszu — „deklaracji”, spotkała się z aprobatą wojewódzkiej organizacji. W ten sposób stworzono każ-

demu członkowi partii możliwość wykazania się bezpośrednim, osobistym wkładem w ogólny dorobek. Indywidualne zadania partyjne zadeklarowało i w znacznej większości już zrealizowało prawie 93% członków partii w województwie.

Wysoką rangę nadał Komitet Wojewódzki PZPR indywidualnym ocenom postaw członków i kandydatów partii. Ze znakomitej większości podstawowych organizacji partyjnych potraktowano je jako metodę aktywizowania członków do pełnej realizacji uchwał VI Zjazdu, I Krajowej Konferencji Partyjnej i XIII Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej.

Demonstracją siły, zwartości i sprawnej organizacji partii stały się czyny partyjne w dniach 30 września 1973 roku i 12 maja 1974 r., w których udział poza członkami partii brali również członkowie sojuszniczych stronnictw politycznych, bezpartyjni i młodzież zorganizowana w Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej.

W procesach podnoszenia jakości i aktywności członków partii w województwie znaczące miejsce zajmowało szkolenie partyjne.

W systemie oświaty politycznej w mijającej kadencji nastąpiły dalsze korzystne zmiany. Były one wynikiem konsekwentnej realizacji postanowień Sekretariatu KC z maja 1971 r., które zapoczątkowały doskonalenie programów szkolenia i modernizacji struktury organizacyjno-dydaktycznej. Działalność Komitetu Wojewódzkiego polegała na dalszym usprawnianiu sieci punktów szkolenia, tworzeniu bazy materialno-dydaktycznej, zabezpieczaniu środków i pomocy naukowych, kształceniu kadry wykładowców, lektorów i seminarzystów.

W roku 1973/74 pracowało na terenie województwa 1 697 zespołów, skupiając 54 776 uczestników. Natomiast w bieżącym roku funkcjonuje 1 539 zespołów, obejmując 55 320 uczestników, co stanowi 86% stanu wojewódzkiej organizacji partyjnej.

W szkoleniu masowym realizowane są między innymi następujące kierunki: podstawy polityki rolnej PRL, historyczne

doświadczenia KPZR i ZSRR oraz doświadczenia europejskich krajów członków RWPG — w budowie rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego. W szkoleniu środowiskowym powszechnym kształceniem ideowo-pedagogicznym objęto wszystkich nauczycieli. Natomiast dla dziennikarzy, pracowników nauki, kadry inżyniersko-technicznej oraz pracowników kultury organizowano środowiskowe konferencje ideologiczne.

Mijająca kadencja była okresem dalszego doskonalenia metod pracy Wieczorowego Uniwersytetu Marksizmu-Leninizmu. Tę formę szkolenia partyjnego ukończyło 1048 słuchaczy, w bieżącym roku szkoleniowym w zajęciach prowadzonych w 22 filiach uczestniczy 1100 osób.

Kształceniem politycznym w ramach Wieczorowego Uniwersytetu Marksizmu-Leninizmu objęto nowe środowiska: dziennikarzy, pracowników naukowych Wyższej Szkoły Inżynierskiej, aktyw związków zawodowych, nauczycieli wychowania obywatelskiego, działaczy organizacji młodzieżowych i przodujących robotników. W 1974 roku zorganizowano kurs teorii i praktyki propagandy dla kierowników gminnych ośrodków propagandy partyjnej. Próbkę objęcia taką formą kształcenia aktywu podjęły komitety gminne w Grzmiącej, pow. Szczecinek, w Człopie, pow. Wałcz i w Lipce, pow. Złotów. Ponadto w środowisku wiejskim działa 69 wieczorowych szkół aktywu z liczbą 1 971 uczestników.

W okresie sprawozdawczym Komitet Wojewódzki szczególnie nacisk położył na tworzenie bazy materialno-dydaktycznej i upowszechnianie dobrych doświadczeń organizacyjno-metodycznych. W efekcie tego nowoczesne gabinety szkoleniowo-metodyczne wyposażone w pełne zestawy środków audiowizualnych zorganizowano w Człuchowie, Kołobrzegu, Koszalinie, Szczecinku, Słupsku, Wałczu i Złotowie. W pozostałych komitetach powiatowych są one w trakcie urządzania. Ponadto w tym okresie zorganizowano 41 podobnych gabinetów dla potrzeb gminnych ośrodków propagandy partyjnej. W wyposażaniu tych ośrodków udzielały znacznej pomocy: Wyższa Szkoła Inżynierska, Przedsiębiorstwo Upowszechniania Książki i Prasy

„Ruch”, Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni, spółdzielczość mleczarska, Wojewódzki Związek Kółek Rolniczych i wiele innych instytucji szczebla wojewódzkiego i powiatowego. Organizacji gabinetów szkoleniowo-metodycznych w pozostałych gminach stoi na przeszkodzie brak odpowiednich pomieszczeń.

W celu przyjsia z pomocą gminnym ośrodkom propagandy Komitet Wojewódzki opracował model wzorcowej działalności masowo-propagandowej i szkoleniowo-politycznej.

Pracę metodyczno-dydaktyczną powiatowych i gminnych ośrodków ułatwiały wydawnictwa centralne i wojewódzkie, jak np.: programy, broszury, biuletyny, podręczniki, itp. Broszura wydana przez Komitet Wojewódzki zawierająca koncepcję rozwoju Ziemi Koszalińskiej w latach 1974—1980 stała się tematem zajęć inauguracyjnych bieżący rok szkolenia partyjnego.

Komitet Wojewódzki w 1973 r. zorganizował ogólnopolskie seminarium na temat dydaktyki i metodyki szkolenia partyjnego poświęcone omówieniu nowych rozwiązań w tym zakresie. Zapoczątkowało ono, dotąd jeszcze niewystarczającą, wymianę doświadczeń organizatorów szkolenia ideologicznego. W zbyt małym stopniu doświadczenia te prezentowane są na łamach prasy partyjnej.

Jedną z form informacji partyjnej są odczyty lektorskie. Przynajmniej raz w kwartale lektorzy KC spotykają się z aktywnym wojewódzkim, gmin wzorcowych i zakładów pracy objętych bezpośrednim zainteresowaniem Komitetu Centralnego. Tematyka odczytów lektorskich koncentrowała się głównie wokół problematyki I Krajowej Konferencji Partyjnej, propagowania kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego kraju i województwa, aktualnej polityki międzynarodowej. Lektorzy Komitetu Centralnego przeprowadzili w województwie 70 odczytów, lektorzy Komitetu Wojewódzkiego i komitetów powiatowych 3 000. Jest to znaczny postęp w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym.

Jednak lektorat jako instrument przekazywania informacji i wiedzy społeczno-politycznej wymaga jeszcze pełniejszej ko-

ordynacji działalności odczytowej prowadzonej przez Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Związek Bojowników o Wolność i Demokrację, ruch młodzieżowy i kobiety oraz dotarcia do poszczególnych środowisk, wsi i zakładów pracy w celu stymulowania nastrojów i opinii społeczeństwa.

Procesy umacniania organizacji partyjnych i zwiększania aktywności członków partii znalazły szerokie odzwierciedlenie w dobiegającej końca kampanii sprawozdawczo-wyborczej. Różniła się ona pod wieloma względami od kampanii poprzednich, m. in. dyskutanci w rozwiązywaniu omawianych spraw widzieli zadania dla siebie, swojego zakładu pracy, środowiska. W związku z tym spośród około 5 tysięcy zgłoszonych wniosków i postulatów ponad 4 tysiące odniesiono pod adresem własnego środowiska, 500 do władz powiatowych, a tylko 170 do władz wyższych.

III. DOSKONALENIE POLITYCZNEGO KIEROWNICTWA

Szczególne miejsce w doskonaleniu partyjnego kierownictwa życiem społeczno-gospodarczym województwa zajmowała w latach 1973—1974 polityka kadrowa i podnoszenie poziomu pracy kadr kierowniczych, usprawnianie działalności ogniw władzy i administracji państwowej, ruchu zawodowego, organizacji społecznych.

Przyspieszony rytm życia politycznego i społeczno-gospodarczego stawiał zwiększone wymagania kierowniczym kadrom naszego województwa. Działania Komitetu Wojewódzkiego w zakresie prowadzenia polityki kadrowej ukierunkowane były zaleceniami Biura Politycznego KC PZPR z października 1972 r.

Podstawowym kryterium systematycznie prowadzonych ocen, m. in. w czasie rozmów partyjnych były wyniki osiągane przez jednostkę organizacyjną kierowaną przez danego towarzysza, kwalifikacje zawodowe i polityczne, umiejętność pracy z zespołami ludzkimi, zdolność do wyzwalań i organizowania inicjatyw pracowniczych.

Na rolę kadr kierowniczych, ich umiejętności organizatorskie oraz zaangażowanie zwracano uwagę przy rozpatrywaniu problemów społeczno-gospodarczych. Duża część tych kadr uczestniczyła w zajęciach Wieczorowego Uniwersytetu Marksizmu-Leninizmu oraz odczytach lektorów Komitetu Centralnego i Wojewódzkiego. Ponadto Egzekutywa KW PZPR wysłuchiwała informacji o sytuacji kadrowej w poszczególnych dziedzinach gospodarki i życia społecznego województwa.

Praktyczną formą podnoszenia poziomu i skuteczności działania kadr kierowniczych było stawianie przed nimi ambitnych zadań i systematyczna pomoc w ich wykonywaniu. Pozwalało to na ukształtowanie w polityce kadrowej wysokich wymagań i osobistej, indywidualnej odpowiedzialności. Towarzysom sprawdzonym w konkretnym działaniu powierzono nowe trudniejsze zadania, natomiast ludzi nie wywiązujących się z partyjnych i zawodowych obowiązków przesuwano do innych prac, zgodnie z ich kwalifikacjami i przydatnością.

Kierując się socjalistycznymi zasadami klasowymi podjęto starania o zapewnienie dopływu na stanowiska kierownicze przodujących robotników, m. in. poprzez stwarzanie im bardziej sprzyjających warunków zdobycia wykształcenia. Polepszano również warunki awansu zawodowego kobiet. Jednak w tym zakresie postęp jest jeszcze zbyt wolny.

Wprowadzone zgodnie z zaleceniami VI Zjazdu PZPR i I Krajowej Konferencji Partyjnej nowe rozwiązania prawno-ustrojowe i strukturalne rad narodowych pozwoliły na podniesienie ich roli w planowaniu i kierowaniu całokształtem spo-

łeczno-gospodarczego rozwoju województwa, powiatów, miast i gmin.

Jednocześnie powierzenie funkcji przewodniczących rad narodowych I sekretarzom komitetów partyjnych pozwoliło na wsparcie autorytetem instancji partyjnej działalności rady narodowej, umożliwiło wszechstronniejszą inspirację i kontrolę realizacji podjętych przez partię uchwał. Wzmocnione zostało w ten sposób kierownictwo partyjne całokształtem działalności ogniw władzy i administracji państwowej.

W umocnieniu pozycji rad narodowych poważną rolę spełniło również udoskonalenie ich wewnętrznej organizacji. Prezydium będące obecnie wewnętrznym organem rady, uwolnione od dotychczasowej funkcji zarządzająco-wykonawczej, skuteczniej spełnia rolę organizatora pracy rady. Społeczne prezydium, w skład którego, obok członków naszej partii wchodzi działacze Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, Stronnictwa Demokratycznego i bezpartyjni stanowi jeszcze jedną płaszczyznę współdziałania z sojusznicznymi stronnictwami politycznymi i środowiskiem bezpartyjnych.

Doskonalone były formy i metody pracy polityczno-organizacyjnej z radnymi. Aktywną działalność przejawiały partyjne zespoły radnych. Między innymi na posiedzeniach Zespołu Radnych WRN z udziałem radnych bezpartyjnych konsultowano następujące tematy wynikające z planu pracy WRN: perspektywiczny program rozwoju społeczno-gospodarczego województwa do 1990 roku oraz program zagospodarowania turystycznego, wypoczynkowego i uzdrowiskowego na lata 1974—1980.

W wyniku kompleksowej oceny problemów pracy radnych Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej zaaprobowало plan poczynań organizacyjnych mających na celu uaktywnienie działalności radnych w okresach między sesjami poprzez organizację spotkań z wyborcami, pracę radnych w zakładowych zespołach, itp. Realizacja tego planu dała już pozytywne rezultaty, wyrażające się w ilościowym wzroście spotkań radnych z wyborcami i osobistym ich zaangażowaniu w załatwianie spraw podnoszonych przez ludność.

Aktywnie rozpoczęły i prowadzą swoją działalność komisje rad narodowych. Skupiają one uwagę na:

- sprawowaniu społecznej kontroli działalności ogniw administracji, instytucji i jednostek gospodarczych;
- rozpatrywaniu i opiniowaniu projektów planów społeczno-gospodarczego rozwoju i budżetów oraz sprawozdań z ich realizacji;
- kontroli stanu wykonywania uchwał rad narodowych.

Pozytywne efekty odnotowały rady narodowe w zakresie oddziaływania na organizacje samorządowe. Nastąpił wyraźny wzrost aktywności i zaangażowania mieszkańców w realizacji wielu inicjatyw społecznych, w działaniu na rzecz poprawy wyglądu estetycznego miast i wsi oraz w wielu innych dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego.

Wojewódzka instancja partyjna systematycznie oceniała funkcjonowanie terenowych ogniw administracji państwowej, określając kierunki niezbędnych przedsięwzięć organizacyjnych i realizacyjnych.

Uogólnianiem dotychczasowych doświadczeń i wytyczeniem kierunków dalszego doskonalenia administracji państwowej zajęło się Plenum KW PZPR we wrześniu 1974 roku.

Ze szczególną uwagą analizował Komitet Wojewódzki przebieg wdrażania reformy organów władzy i administracji państwowej na szczeblu gmin. Prowadzone przez Komisję Statutowo-Organizacyjną z udziałem partyjnego aktywu administracyjnego badania wykazały, że proces kształtowania gmin jako ośrodków społeczno-gospodarczych i administracyjnych przebiega prawidłowo. Wzrosła efektywność działania urzędów gmin, sprawność obsługi obywateli i autorytet naczelników gmin.

Nastąpiło to m. in. w wyniku coraz wszechstronniejszej pomocy Urzędu Wojewódzkiego i urzędów powiatowych, np: opracowano w 1974 roku dla wszystkich gmin uproszczone, a dla wzorcowych rozwinięte plany zagospodarowania przestrzennego stanowiące podstawę dla prawidłowego planowania rozwoju ośrodków gminnych.

Występowały jednak jeszcze niedociągnięcia, m. in. w zakresie sytuacji kadrowej w niektórych gminach, będące wynikiem dużej fluktuacji kadry pracowniczej i brakiem związania z terenem pracy. W celu przeciwdziałania tym zjawiskom opracowano programy zabezpieczenia dopływu kadry pracowniczej do gmin oraz szkolenia i doboru kadry kierowniczej, w szczególności sekretarzy urzędów gmin.

Równoległe z pracami nad określeniem programu perspektywicznego rozwoju regionu, podejmowane były przez organy administracyjne działania, mające na celu dalszą poprawę poziomu kierowania aparatem administracyjnym, podnoszenie jego sprawności, efektywniejszego rozwiązywania problemów społecznych i gospodarczych oraz indywidualnych spraw obywateli.

Szczególną rolę w realizacji zadań polityczno-organizatorskich wśród członków partii pracujących w urzędach spełniały podstawowe organizacje partyjne. Komitet Zakładowy PZPR w Urzędzie Wojewódzkim upowszechniał wśród organizacji partyjnych w urzędach powiatowych dobre metody i formy działalności partyjnej. W wyniku tej pracy nastąpiło znaczne ożywienie działalności partyjnej w urzędach, a przede wszystkim: poprawa pracy między zebraniem, zwiększyła się dyscyplina partyjna, efektywność oddziaływania ideowo-politycznego oraz indywidualne zaangażowanie członków partii w realizację zadań określonych w uchwałach instancji partyjnych.

Realizując Uchwałę Biura Politycznego KC PZPR „O zadaniach związków zawodowych w rozwijaniu budownictwa socjalistycznego” i program XIII Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej PZPR ogniw związków zawodowych w województwie koszalińskim koncentrowały swoje działania na: organizowaniu ludzi pracy do rozwijania socjalistycznej gospodarki, uczestnictwie załóg w zarządzaniu produkcją, poprawie warunków pracy i warunków socjalno-bytowych załóg oraz przestrzeganiu ustawodawstwa pracy.

Efekty działalności związków zawodowych były przedmiotem bieżącego zainteresowania i kompleksowych ocen ze strony organizacji i instancji partyjnych. Polityczne kierownictwo sprawowane przez partię przyczyniło się do ukierunkowania działań instancji i organizacji związkowych na najważniejszych społeczno-gospodarczych problemach Ziemi Koszalińskiej oraz do umocnienia ogniw ruchu zawodowego i zwiększenia skuteczności ich pracy.

Działalność związków zawodowych na rzecz rozwoju gospodarki polegała na wprowadzaniu różnych form współzawodnicstwa pracy, racjonalizacji i wynalazczości pracowniczej, inicjowaniu czynów produkcyjnych i społecznych.

Pozytywne efekty załogi koszalińskich przedsiębiorstw uzyskiwały we współzawodnictwie międzyzakładowym. Wiele zakładów pracy zajęło czołowe miejsca w skali resortów i zjednoczeń. Jednak w zbyt małym stopniu ogniw administracji gospodarczej i organizacje związkowe rozwijały powszechne współzawodnictwo wewnątrz przedsiębiorstw, wydziałów i brygad roboczych.

Racjonalizacja i wynalazczość pracownicza przynosi znaczne efekty gospodarcze, np. w wyniku zgłoszonych w 1973 r. ponad 3,5 tysiąca projektów wynalazczych gospodarka województwa uzyskała 125 milionów dodatkowych efektów ekonomicznych.

Organizowane corocznie przez Naczelną Organizację Techniczną, związki zawodowe i ruch młodzieżowy, Koszalińskie Dni Techniki stały się przeglądem dorobku w zakresie rozwoju myśli technicznej, postępu i racjonalizacji w województwie.

Przedmiotem żywego zainteresowania organizacji związkowych było wprowadzanie i funkcjonowanie zakładowych funduszy: nagród, socjalnego i mieszkaniowego, a zwłaszcza wykorzystanie posiadanych środków na rzecz poprawy warunków pracy i wypoczynku załóg oraz ich rodzin, udzielania pomocy materialnej pracownikom, roztoczenia opieki nad matką i dzieckiem, a także zwiększenia pomocy dla emerytów i rencistów.

W ścisłym związku z zagadnieniami produkcji, warunków pracy i socjalno-bytowych były rozwiązywane zagadnienia oświa-

ty i kultury w zakładach pracy. Coraz lepsza jest działalność zakładowych placówek kulturalno-oświatowych, w tym również w zapewnianiu rozrywki w dni wolne od pracy. Doświadczenia zdobyte w tym zakresie pozwolą lepiej zaspokoić zwiększone potrzeby załóg wynikające ze stopniowego rozszerzania wolnego czasu.

Treścią działalności związków zawodowych w sferze wychowawczej, prowadzonej przy dużym zaangażowaniu załóg pracowniczych było kształtowanie szacunku i uznania dla ludzi dobrej roboty przez różne formy wyróżnień moralnych. Działania te, stanowiące bardzo ważny element związkowej działalności na rzecz kształtowania socjalistycznych motywacji dobrej roboty i nowych stosunków międzyludzkich nie stały się jeszcze w niektórych branżach powszechne.

W ostatnich latach zanotowano również ożywienie działalności samorządu robotniczego, który skuteczniej korzysta z przyśługujących mu uprawnień i coraz lepiej realizuje swoje zadania. Wyrazem tego był m. in. szeroki udział ogniw samorządu w opracowaniu i uchwaleniu programów rozwoju społeczno-gospodarczego zakładów pracy do 1990 roku oraz podejmowanie zobowiązań produkcyjnych w odpowiedzi na listy I sekretarza KC PZPR i premiera. Ponadto konferencje samorządu robotniczego stały się płaszczyzną wymiany poglądów administracji i załóg na wiele istotnych spraw oraz przepływu informacji od i do załóg.

Notowano jednak, aczkolwiek w nielicznej grupie przedsiębiorstw niedostateczne przygotowanie sekcji konferencji samorządu robotniczego i niewystarczające korzystanie z uprawnień kontrolnych wobec administracji zakładów. Istnieje też potrzeba podejmowania przez ogniw samorządu w sposób bardziej kompleksowy takich zagadnień, jak: społeczne czynniki wyższej wydajności i jakości pracy, postęp techniczny, współzawodnictwo pracy, poprawa ładu i dyscypliny w zakładzie, kształtowanie nowych stosunków międzyludzkich.

Wymienione niedomagania wynikają w znacznym stopniu z nie zawsze dostatecznej pomocy instancji związkowych dla

ogniów samorządu, a także z braku aktywności członków niektórych podstawowych organizacji partyjnych wykazywanego na sesjach konferencji samorządu robotniczego.

Jednym z istotnych kierunków działania wojewódzkiej organizacji partyjnej była praca wychowawcza wśród młodzieży. Działalność instancji i organizacji partyjnych w tym zakresie zmierzała do kształtowania ideowo-politycznych postaw młodzieży oraz udzielania pomocy programowo-organizatorskiej związkom młodzieży. Znaczenie tego problemu wynikało m. in. z faktu przewagi ludzi młodych w strukturze demograficznej województwa.

Zgodnie z zaleceniami VII Plenum KC PZPR i XIII Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej sprawy młodzieży omawiano wielokrotnie na posiedzeniach Komitetu Wojewódzkiego i jego Egzekutywy, powiatowych instancji partyjnych, Wojewódzkiej i powiatowych rad narodowych. Zwiększyła się także pomoc udzielana ogniowom ruchu młodzieżowego przez związki zawodowe, organa administracji państwowej i gospodarczej.

Pozytywnie należy ocenić spotkania organizowane w ramach cyklu „Partia rozmawia z młodzieżą”, których w województwie przeprowadzono ponad 800. Na spotkaniach młodzież otrzymywała bieżące informacje o problemach pracy partyjnej oraz przedstawiała nurtujące ją sprawy.

Organizacje młodzieżowe w naszym województwie, skupione w Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej, zrzeszają łącznie ponad 130 tysięcy dzieci i młodzieży, w tym: ZMS — 28,5 tysiąca członków, ZSMW — 32,5 tysiąca, ZHP — ponad 69,6 tysięcy i SZSP — 1890 członków. W ostatnich dwóch latach nastąpił znaczny wzrost szeregów ZHP, w związku z rozszerzeniem działania na młodzież szkół ponadpodstawowych.

Ponadto związki młodzieży aktywnie włączyły się w rozwiązywanie najistotniejszych problemów własnego środowiska pracy, nauki i zamieszkania, m. in. w roku 1974 w ramach akcji „Mój sukces socjalistycznej Ojczyźnie” młodzież wyko-

nała czyny produkcyjne i społeczne wartości 340 mln złotych. Złożyły się na to m. in. wyniki osiągnięte w ramach Turnieju Młodych Mistrzów Techniki, Turnieju Młodych Mistrzów Gospodarności, w akcjach pomocy dla rolnictwa „Każdy kłós na wagę złota”, „Zbieramy plony jesieni”. Znaczny udział ma młodzież w efektach wypracowanych w ramach konkursu „Gmina — mistrz gospodarności”, jak również w pracach nad porządkowaniem zakładów pracy, wsi i miast.

W wychowaniu młodzieży przez pracę doniosłą rolę odgrywają ochotnicze hufce pracy, które poważnie rozwinęły swoją działalność w ostatnich dwóch latach. W 18 hufcach stacjonarnych pobiera naukę i pracuje około 1 100 junaczek i junaków. Tyle samo skupionych jest w hufcach dochodzących. W wakacyjnych hufcach pracy pracowało i wypoczywało w 1974 r. ponad 6 tys. młodzieży.

Obecnie we współzawodnictwie indywidualnym bierze udział prawie 5 tys. członków organizacji młodzieżowych. Działa też 140 Brygad Pracy Socjalistycznej i 223 zespoły młodych rolników. Działalność Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej w zakresie upowszechniania i rozwijania różnych form socjalistycznego współzawodnictwa pracy wśród młodzieży pracującej jest jeszcze niewystarczająca.

Organizacje młodzieżowe legitymują się pewnym dorobkiem w zakresie rozwijania działalności ideowo-kształceniowej. Szkoleniem masowym objęto około 80% stanu członków wszystkich organizacji. Ponadto około 5 tysięcy członków związków młodzieży uczestniczyło w szkoleniu partyjnym.

Najlepszych swoich członków, biorących udział w szkoleniu politycznym, wykazujących duże zaangażowanie w pracy kół i sumienność w wykonywaniu obowiązków pracowniczych organizacje młodzieżowe kierowały w szeregi PZPR. W latach 1973—1974 udzielono ponad 2 200 rekomendacji. Wzrosła znacznie liczba młodzieży we władzach partyjnych. W podstawowych organizacjach do egzekutyw wybrano 567 członków organizacji młodzieżowych, z tego funkcje I sekretarzy po-

wierzono dla 130. Około jednej czwartej radnych stanowią członkowie organizacji młodzieżowych. W związkowych radach zakładowych i oddziałowych odpowiedzialne funkcje pełni 1637 pracowników w wieku do lat 30.

Dane te świadczą o zwiększającym się udziale młodzieży w życiu społecznym województwa i w działalności społeczno-politycznej.

IV. PRACA MASOWO-POLITYCZNA

Działalność masowo-polityczna Komitetu Wojewódzkiego polegała na mobilizowaniu społeczeństwa do realizacji zadań wytyczonych przez partię oraz przeprowadzeniu kampanii politycznych i uroczystości, np.: obchody 30-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i 30-lecia Ludowego Wojska Polskiego, Dni Morza, wybory do rad narodowych.

Przedsięwzięcia polityczno-organizatorskie podejmowane w związku z obchodami 30-lecia PRL służyły zapoznaniu społeczeństwa z dorobkiem społeczno-gospodarczym kraju i regionu koszalińskiego oraz dalszemu doskonaleniu pracy ideowo-wychowawczej. Z tej okazji przeprowadzono zebrania partyjne, odczyty lektorskie w różnych środowiskach (ponad 150), uroczyste wieczornice i akademie.

Spośród imprez organizowanych w okresie kadencji na szczególne podkreślenie zasługują Centralne Uroczystości Dni Morza w Kołobrzegu, które stanowiły okazję do zaprezentowania osiągnięć gospodarki morskiej w naszym województwie.

Programy artystyczne organizowanych imprez pozwalały na prezentację dorobku kultury polskiej i państw wspólnoty socjalistycznej, wraz z doborem treści doskonalono organizację poszczególnych imprez i kampanii.

Panorama 30-lecia „Koszalin — Warszawie” stanowiła moż-

liwość zaprezentowania mieszkańcom stolicy i licznym gościom z kraju i zagranicy osiągnięć gospodarczych i kulturalnych regionu koszalińskiego. Wystawę zwiedziło około 46 tysięcy osób, a w imprezach towarzyszących uczestniczyło ponad 100 tysięcy osób.

W zorganizowanym z inspiracji KW PZPR w m-cu wrześniu 1974 roku święcie „Głosu Koszalińskiego” brało udział około 200 tysięcy mieszkańców województwa. Zwiększyło ono oddziaływanie gazety na nasze społeczeństwo i wzbogaciło kierunki, treści i formy kontaktów z czytelnikami.

Dotychczasowy stan propagandy wizualnej w województwie wymagał zmodyfikowania form pracy oraz opracowania skutecznego systemu jej prowadzenia. W związku z tym podjęto wiele działań mających zapewnić poprawę sytuacji m. in. w celu stworzenia jednolitego ośrodka programowania, koordynacji i prowadzenia badań nad oddziaływaniem propagandy na różne środowiska. Powołano zespół do spraw propagandy wizualnej oraz Wojewódzką Poradnię.

Wiele inicjatywy w tym zakresie wykazały instancje powiatowe wykorzystując możliwości i warunki swoich środowisk. Na szczególne wyróżnienie zasługują działania komitetów powiatowych w Białogardzie, Szczecinku, Człuchowie, Kołobrzegu, Słupsku, Miastku, Koszalinie. Na przykład w Koszalinie ogłoszono konkurs na planistyczne i urbanistyczne zagospodarowanie wybranych terenów miasta, którego efektem są ciekawe nowoczesne rozwiązania propagandy wizualnej.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują na potrzebę większej inspiracji środowisk twórczych (artystów plastyków, architektów, urbanistów) ze strony komitetów i urzędów powiatowych.

W roku 1973 zainicjowano w województwie organizację i urządzania Izby Historii i Perspektyw zakładów produkcyjnych. Problematyce rozwoju i określeniu zasad funkcjonowania izb było poświęcone wojewódzkie seminarium zorganizowane w lutym br. przez Komitet Wojewódzki PZPR i Wojewódzką Radę Związków Zawodowych.

Z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego podjęto wiele przedsięwzięć związanych z popularyzowaniem i wyróżnianiem ludzi dobrej roboty. Decyzją Egzekutywy Komitetu Wojewódzkiego wprowadzono Medal i Księgę Honorową Czynu Produkcyjnego i Społecznego oraz Kartę Osiągnięć.

Medal i wpis do Księgi Honorowej otrzymało dotychczas 60 osób. Podobne Księgi są prowadzone przez komitety powiatowe, zakłady pracy, instytucje. Organizowane są także przy udziale związków zawodowych inne formy wyróżniania ludzi dobrej roboty: galerie przodowników pracy, uroczyste wręczanie dyplomów i listów, prezentowanie ich na spotkaniach o charakterze powiatowym, zakładowym i wiejskim.

W roku 1974 podjęto inicjatywę systematycznego prowadzenia badań sondażowych podstawowych problemów społeczno-politycznych województwa. Dotychczas przeprowadzono badania: społecznych uwarunkowań stosunku ludności wiejskiej do akcji „Czystość — Ład — Porządek”, problemu przestępczości gospodarczej w województwie i jej społecznych skutków, opinii prasy krajowej o regionie koszalińskim, nastrojów społeczno-politycznych wśród nauczycieli województwa.

Wyniki badań były prezentowane Egzekutywie lub Sekretariatowi Komitetu Wojewódzkiego. Zapewniały one rozpoznanie reakcji ludności naszego województwa na decyzje instancji wojewódzkiej i władz centralnych.

W działalności masowo-politycznej istotna rola przypada ogniom Frontu Jedności Narodu, które pełnią funkcję inspiratora i koordynatora wielu poczyną na terenie województwa.

Szczególnie wysoko należy ocenić udział ogniw FJN w realizacji konkursu „Gmina — Mistrz Gospodarności”.

W ramach konkursu, do którego w naszym województwie przystąpiły wszystkie gminy podjęto szeroko zakrojoną akcję porządkowania i estetyzacji wsi.

W wyniku realizacji zadań konkursowych wyremontowano i odnowiono setki domów, założono ogródki przydomowe, zwiększono produkcję zboża i mięsa, wybudowano 105 km no-

wych dróg i wyremontowano 255 km, zbudowano dziesiątki nowych przystanków autobusowych, wiele świetlic, domów kultury i boisk sportowych.

Ogólna wartość czynów społecznych zrealizowanych w województwie w ramach konkursu wyniosła 310 mln zł.

Nastąpiła także dalsza aktywizacja ogniw samorządu mieszkańców. Powołano Wojewódzki Zespół ds. Samorządu Mieszkańców spełniający funkcję inspiratora i koordynatora w stosunku do ogniw samorządu w województwie.

Komitety Frontu Jedności Narodu wiele uwagi poświęciły również realizacji czynów społecznych, sądownictwu społecznemu i pracy ideowo-wychowawczej wśród dzieci i młodzieży.

Tematem posiedzeń Wojewódzkiego Zespołu Poselskiego była realizacja założeń gospodarczego, społecznego i kulturalnego rozwoju województwa. Posłowie zapoznali się także z postępem robót na priorytetowych budowach Ziemi Koszalińskiej, z rozwojem produkcji rolniczej i realizacją programu usług dla ludności w latach 1971—1975, omawiali perspektywy rozwoju budownictwa mieszkaniowego, realizację inwestycji komunalnych, problemy ochrony środowiska. W pracach zespołu znalazły odbicie wnioski i postulaty zgłoszone na spotkaniach z wyborcami.

Wszystkie ognia ruchu kobiecego, a zwłaszcza rady kobiet przy FJN, Liga Kobiet i koła gospodyń wiejskich działały na rzecz zwiększania wkładu kobiet w dorobek społeczno-gospodarczy województwa i poprawy warunków pracy i życia kobiet.

Wojewódzka organizacja Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej była organizatorem wielu imprez z udziałem przedstawicieli Armii Radzieckiej i zainicjowała akcję budowania w czynie społecznym wiejskich klubów przyjaźni polsko-radzieckiej. Zarząd Wojewódzki TPPR w Koszalinie jest od szeregu lat organizatorem centralnych eliminacji konkursu recytatorskiego poezji radzieckiej. Systematycznie organizowane pociągi przyjaźni do ZSRR przyczyniają się do na-

wiązywania bezpośrednich kontaktów ludzi pracy Ziemi Koszalińskiej z ludźmi radzieckimi. Praca TPPR dobrze służy popularyzowaniu dorobku i doświadczeń Kraju Rad.

Szczególną rolę w procesie społeczno-wychowawczym spełnia związek Bojowników o Wolność i Demokrację. Skutecznie łączy on pracę wśród swoich członków z oddziaływaniem na młodzież i jest autentycznym współorganizatorem okolicznościowych uroczystości i akcji o charakterze polityczno-propagandowym.

Działalność Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej, Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Ligi Obrony Kraju koncentrowała się głównie na prowadzeniu szerokiej działalności lektorsko-odczytowej wśród różnych środowisk społeczeństwa koszalińskiego. Z inicjatywy Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej podjęto wiele interesujących przedsięwzięć w zakresie upowszechniania obrzędowości świeckiej wśród społeczeństwa. Natomiast Liga Obrony Kraju prowadziła aktywną działalność na rzecz popularyzowania zasad ludowej obronności i rozwijania sportów obronnych.

W minionych dwóch latach nastąpił wydatny wzrost oddziaływania lokalnych środków masowego przekazu na społeczeństwo Ziemi Koszalińskiej.

Indywidualne rozmowy z dziennikarzami, przeprowadzone w 1973 roku pozwoliły na bliższe zaznajomienie się z zespołami dziennikarskimi, problemami nurtującymi ich środowisko oraz inspirowanie publikacji szczególnie ważnych dla partii.

W kierownictwie „Głosu Koszalińskiego” na początku ubiegłego roku nastąpiły zmiany kadrowe a w ślad za tym korzystne zmiany organizacyjne w strukturze redakcji, modelu pisma i jego szacie graficznej. Kierownictwo „Głosu Koszalińskiego” z inspiracji Komitetu Wojewódzkiego podjęło systematyczne spotkania z władzami politycznymi powiatów i gmin w celu pogłębienia orientacji w aktualnych kierunkach pracy partyjnej i nasilenia informacji o tych problemach.

Na początku bieżącego roku przestał się ukazywać — wraz z innymi tego rodzaju czasopismami społeczno-kulturalnymi

na Wybrzeżu — miesięcznik „Pobrzeże”. Prawie 6-letni dorobek „Pobrzeża” — kontynuuje tygodnik społeczno-polityczny „Czas”, poświęcony problematyce makroregionu nadmorskiego. W Koszalinie powołany został trzyosobowy Oddział tego tygodnika. Tradycje „Pobrzeża” przejęło również, w skali wojewódzkiej, nowe wydanie sobotnio-niedzielne „Głosu Koszalińskiego”, ukazujące się co tydzień w nakładzie 160 tysięcy egzemplarzy (na miejsce dawnych dwu wydań: sobotniego i niedzielного).

Poprawa warunków lokalowych Rozgłośni Polskiego Radia pozwoliła na stworzenie studia stereofonicznego. Zdając sobie sprawę, że i te pomieszczenia nie wystarczą na długo, podjęto kroki zmierzające do budowy nowego Ośrodka Radiowo-Telewizyjnego w Koszalinie.

Dzięki nawiązaniu ściślejszej współpracy z Ośrodkiem TV w Szczecinie problematyka koszalińska jest szerzej prezentowana w Dzienniku Telewizyjnym i innych programach Telewizji.

Zaktywizowała się praca koszalińskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, który zrzesza już 66 spośród 80 dziennikarzy koszalińskich.

W okresie sprawozdawczym zwiększyło się czytelnictwo prasy partyjnej. W IV kwartale 1973 roku rozprowadzano na terenie województwa przeciętnie 14 440 egzemplarzy „Trybuny Ludu” dziennie, natomiast w analogicznym okresie 1974 roku o prawie 5 tysięcy więcej. Dzienna sprzedaż „Głosu Koszalińskiego” w tym okresie wzrosła do 120 tysięcy egzemplarzy. Czytelnictwo „Życia Partii” wzrosło do 2 480 egzemplarzy, „Ideologii i Polityki” oraz „Zagadnień i Materiałów” do prawie 4 tysięcy egzemplarzy.

V. DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Działania Komitetu Wojewódzkiego, instancji terenowych i organizacji partyjnych zwiększające aktywność członków partii i całego społeczeństwa oraz doskonalące procesy kierownictwa politycznego przyniosły pozytywne efekty w rolnictwie, przemyśle i innych dziedzinach gospodarki, a także w podnoszeniu warunków życia ludności.

W warunkach województwa koszalińskiego rolnictwo jest i pozostanie wiodącym działem gospodarki. Już dziś jego udział w ogólnokrajowym bilansie skupu surowców rolnych wynosi: 10,0% ziemniaków, 9,5% zbóż, 5,4% mięsa i 4,0% mleka. Województwo posiada poważny udział w krajowej produkcji materiału siewnego zbóż i ziemniaków sadzeniaków. W latach 1972—1974 produkcja globalna naszego rolnictwa wzrosła o 19,5%, co jest najbardziej widocznym efektem skuteczności działań partii, ogniw władzy i administracji państwowej, organizacji gospodarczych i społecznych w tym zakresie.

Jedną z podstawowych gałęzi wytwórczości rolnej jest produkcja roślinna. W wyniku jej intensyfikowania uzyskano w minionym dwuleciu przyrost plonów czterech zbóż o 6,3 q z hektara i średnie plony w 1974 r. na poziomie 30,7 q/ha. Najwyższy przyrost plonów 4 zbóż wystąpił w gospodarce państwowej i wyniósł 8,4 q/ha. Osiągnięcie takiego poziomu produkcji zbóż stawia nasze województwo znacznie powyżej średniej krajowej, która w 1974 roku wynosiła 28,5 q/ha.

Do uzyskiwania tak wysokich plonów mobilizowało rolników hasło rzucone przez I sekretarza KW PZPR „30 q zbóż na XXX-lecie PRL”. Dążenie do zrealizowania tego zadania wyzwoliło w naszym rolnictwie wiele dodatkowych rezerw i energii. Stacje Hodowli Roślin Jezierzycze i Scholastykowo uzyskały średnio po 46 kwintali zbóż z hektara. Rolnik indywidualny, tow. Stanisław Dawidowicz z Mścic, pow. Koszalin uzyskał średnio 50 q/ha, a rolnicy z gminy Duninowo, pow. Słupsk uzyskali plony czterech zbóż przekraczające 40 q/ha. W celu zmobilizowania ogółu rolników do uzyskiwania

podobnie wysokich plonów zbóż, powołano w województwie, klub najlepszych producentów zbóż, pod nazwą — „Klub — 50 q/ha”.

Równocześnie jednak zanotowano tendencję do zmniejszania areалу uprawy zbóż. Udział 4 zbóż w strukturze upraw spadł o 3,7%, tj. o 25 tys. ha w województwie. Odchodzenie od uprawy zbóż występuje przede wszystkim w gospodarce państwowej, np: w powiatach Miastko o 14,2%, Bytów o 10,0%, Kołobrzeg o 8,6%, Człuchów o 8,1% i Koszalin o 7,6%. W tej sytuacji, mimo poważnie wzrastających wydajności, skup zbóż utrzymuje się prawie na niezmiennym poziomie, a w niektórych powiatach nastąpiło nawet wyraźne zmniejszenie. Wymaga to podjęcia radykalnych przedsięwzięć dla pełnego analizowania zadań w zakresie produkcji i skupu zbóż.

Plony pozostałych upraw w okresie lat 1972—1974 wydawnie wzrosły we wszystkich sektorach, np: plony ziemniaków wzrosły ze 182 q do 200 q/ha, plony rzepaku z 21,8 q/ha, do 24,7 q i siana z 49,2 q do 55,6 q/ha. Jednak osiągnięta wydajność ziemniaków jest jeszcze niezadowalająca, zwłaszcza jeżeli uwzględni się tendencję do spadku areалу upraw tej rośliny. W roku 1974 zebraliśmy najwyższe w kraju plony rzepaku przekraczające zadania planu 5-letniego o 2,7 q/ha, przy jednoczesnym zwiększeniu areалу uprawy tej cennej rośliny przemysłowej w stosunku do zadań planu 5-letniego o 1,6 tysiąca hektarów w województwie.

W 1973 roku z inicjatywy KW PZPR rozpoczęto w województwie działania na rzecz szybszego rozwoju warzywnictwa i sadownictwa. Zadania w tym zakresie zostały określone w „Programie rozwoju produkcji ogrodniczej w województwie koszalińskim na lata 1976—1990”. Program ten spotkał się z poparciem i uznaniem społeczeństwa Ziemi Koszalińskiej. Przelamany został pokutujący od lat pogląd, że województwo koszalińskie nie nadaje się do uprawy warzyw i owoców.

W roku 1974 założono około 400 ha sadów i ponad 150 ha plantacji krzewów jagodowych. Rozwijają się zablokowane plantacje truskawek wokół miast. W tej inicjatywie produkuje

Koszalin, gdzie plantacje truskawek zajmują ponad 80 hektarów. Kosztem 320 mln zł w Karniszewicach koło Koszalina budowany jest kombinat szklarniowy o 12 hektarach powierzchni.

Niezadowolająco jednak przebiega wykonanie zadań w zakresie produkcji warzyw gruntowych. Największe opóźnienia nastąpiły tu w gospodarce państwowej.

W latach 1972—1973 uczyniono znaczny postęp w województwie w stworzeniu odpowiedniej bazy paszowej oraz zwiększeniu dostaw mieszanek przemysłowych i komponentów do produkcji pasz. Jednak szczególnie niekorzystne warunki atmosferyczne — susza wiosenna i długotrwałe deszcze w czerwcu i lipcu spowodowały, że w 1974 roku wiele państwowych gospodarstw rolnych nie w pełni zabezpieczyło się w pasze pochodzenia gospodarskiego. W tych trudnych warunkach wielu kierowników gospodarstw państwowych i rolników indywidualnych wykazało się inwencją i przedsiębiorczością w gromadzeniu dla inwentarza potrzebnych zapasów pasz. Postęp w produkcji pasz jest za mały do przyrostu pogłowia bydła i trzody. Istnieje pełna potrzeba rozszerzenia asortymentu pasz i dalszego zwiększenia ich produkcji.

W latach 1973—1974 poważnie wzrósł areal zmeliorowanych użytków rolnych. Szczególną uwagę zwrócono na racjonalne wykorzystanie łąk o uregulowanych stosunkach wodnych, głównie przez zwiększenie nawożenia i pełne wykorzystanie urządzeń nawadniających. Spółki wodne zbiorowo prowadzoną pielęgnacją i nawożeniem objęły blisko 50% łąk w województwie.

W ostatnich dwóch latach urządzono dalsze 10,8 tys. ha pastwisk, tym samym ich powierzchnia wzrosła do 36,8 tys. ha, tj. 71,1 % ogółu pastwisk.

W wielu gospodarstwach rolnych nadal jednak nie prowadzi się właściwej gospodarki na użytkach zielonych. Wynika to przede wszystkim ze zbyt późnego zbioru traw.

Pomyślna realizacja zadań w produkcji roślinnej stworzyła warunki do dalszego wzrostu pogłowia zwierząt gospodarskich.

Z nadwyżką wykonane zostały zadania nakreślone w programie poprzedniej konferencji. W porównaniu do stanów w 1972 roku pogłowiu bydła w gospodarce całkowitej zwiększyło się o 11,3% — zakładano wzrost o 5,0%, pogłowiu krów zwiększyło się o 7,1%, trzody chlewnej o 20% — zakładano wzrost o 15%, a pogłowiu owiec zwiększyło się o 3,4%.

Najszybszy wzrost hodowli zwierząt występuje w gospodarce państwowej, gdzie zwiększono stan owiec o przeszło 10 tys. sztuk, podczas gdy w gospodarce indywidualnej wystąpił spadek o 9 tys. sztuk.

Należy jednak stwierdzić, że pomimo uzyskania znacznego zwiększenia pogłowia zwierząt gospodarskich, nadal obsada przypadająca na 100 ha użytków rolnych jest w województwie koszalińskim niższa od średnich krajowych.

Jednym z problemów, któremu Komitet Wojewódzki poświęcił wiele miejsca było racjonalne i intensywne wykorzystanie ziemi. Problem ten nabiera szczególnego znaczenia w warunkach istnienia w województwie 87 tysięcy hektarów Państwowego Funduszu Ziemi oraz stale zwiększającej się liczby gospodarstw, które będą musiały być przejęte przez państwo z uwagi na podeszły wiek ich właścicieli. Doceniając wagę tego problemu z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego opracowano program zagospodarowania gruntów Państwowego Funduszu Ziemi w latach 1971—1975. Dotychczasowa realizacja programu przebiega pomyślnie. W latach 1973—1974 przekazano dalsze 27 tys. ha gruntów PFZ w trwałe zagospodarowanie. Należy tutaj podkreślić poważny udział kółek rolniczych w przejmowaniu i zagospodarowaniu ziemi. Natomiast państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej zadań określonych w programie nie wykonały.

Po wprowadzeniu korzystniejszej ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym rolników nastąpiło przyspieszenie przekazywania gospodarstw chłopskich w zamian za rentę. Gdy w 1973 roku przejęto 550 gospodarstw, to w 1974 roku już 1800. Przejmowanie coraz większej liczby gospodarstw chłopskich nie powoduje jednak wzrostu powierzchni gruntów PFZ, bowiem

jednocześnie aktywnie prowadzona jest kampania przekazywania ziemi w trwałe użytkowanie — w porównaniu do stanu z roku 1972 areal PFZ w województwie zmniejszony został o 13 tys. ha.

Tempo rozwoju produkcji rolnej uwarunkowane było w poważnym stopniu poziomem technicznego wyposażenia naszego rolnictwa, odbiegającym znacznie od wskaźników optymalnych.

W 1974 roku w województwie jeden ciągnik przypadał na 50 ha, zamiast na 30—35 ha użytków rolnych. Rolnictwo koszalińskie odczuwa szczególnie dotkliwie braki w wyposażeniu w środki transportowe, samochody wielotonowe do przewozu zboża, nawozów mineralnych i wapna. Niedostatecznie rozbudowana jest sieć zaplecza technicznego w państwowych przedsiębiorstwach rolnych i kółkach rolniczych.

Coraz większego znaczenia nabiera zaopatrzenie wsi w wodę i przystosowanie sieci energetycznej do potrzeb nowoczesnego rolnictwa. W latach 1973—1974 wybudowano w 37 wsiach i 68 gospodarstwach państwowych wodociągi kosztem ponad 96 mln zł, jednak nadal odczuwa się na tym odcinku poważne zaniedbania ujemnie wpływające na tempo rozwoju produkcji rolnej i poziom życia rolników.

Zapoczątkowano modernizację sieci energetycznej. Wieś koszalińska jest zelektryfikowana prawie w 100%, ale istniejąca sieć energetyczna nie jest dostosowana do potrzeb zmechanizowanego rolnictwa.

Dziedzina rolnictwa, której rozwój w województwie został znacznie przyspieszony w ostatnich latach jest przemysł rolno-spożywczy. Nakłady na rozwój tego przemysłu w bieżącym pięcioleciu będą wyższe od nakładów poniesionych w minionym dwudziestopięcioleciu.

Dzięki oddaniu do użytku w 1974 roku zakładów mięsnych w Koszalinie o zdolności ubojowej 54 tys. ton rocznie zaspokojone zostały aktualne potrzeby na moce ubojowe.

W przemyśle zbożowo-młynarskim nastąpiło zwiększenie możliwości przechowywania zbóż. W latach 1972—1974 od-

dano do użytku elewatory zbożowe w Człuchowie i Jezierzycach, wybudowano magazyny w Krajence, Darłowie i Redle. Zwiększono możliwości w zakresie przyjęcia i suszenia zboża. Istniejący obecnie niedobór zdolności przemiałowych zostanie zlikwidowany po oddaniu do użytku nowoczesnego kombinatu zbożowo-młynarskiego w Mścicach o zdolności przemiałowej 131 tys. ton rocznie, z elewATOREM na 90 tys. ton zasypu. Modernizacja zakładów przemysłu ziemniaczanego na terenie województwa pozwoliła na zwiększenie ilości i poprawę jakości produkcji krochmalu i galanterii ziemniaczanej. W zakładzie ziemniaczanym w Słupsku uruchomiono nowoczesną linię do produkcji płatków ziemniaczanych o zdolności produkcyjnej 20 ton na dobę. Aktualnie kosztem 223 mln zł budowana jest w Słupsku fabryka cukrów.

W okresie ubiegłej kadencji pewnym zmianom uległa organizacja koszalińskiego rolnictwa.

W państwowej gospodarce rolnej usprawniono organizację pracy, unowocześniono technologię produkcji roślinnej i zwierzęcej, tworzą duże, prężne jednostki gospodarcze, poprawiło się wyposażenie w nowoczesne maszyny i urządzenia, zmienił się wyraźnie wygląd estetyczny obejść gospodarskich i osiedli mieszkaniowych. Obecny kształt organizacyjny państwowych przedsiębiorstw rolnych wynika z potrzeb ekonomicznych i wymogów nowoczesnej organizacji pracy.

W rezultacie przeprowadzonych zmian poprawie uległy wyniki osiągane w gospodarce państwowej — w ostatnich dwóch latach gospodarczych produkcja końcowa netto wzrosła o ponad 22%.

Średnia wielkość państwowych przedsiębiorstw rolnych kształtuje się obecnie na poziomie około 5 tys. ha. W produkcji roślinnej utworzenie dużych kompleksów umożliwiło wprowadzenie nowoczesnego brygadowego systemu pracy. W produkcji zwierzęcej oddano do użytku kilka nowoczesnych obiektów, m. in. fermę tuczu trzody chlewnej w Smardzku o zdolności produkcyjnej 36 tys. tuczników rocznie, tj. blisko 20% rocznej produkcji żywca wieprzowego wszystkich pege-

erów koszalińskich w 1974 r., fermę trzody chlewnej w Suchorzu, która wyprodukuje rocznie 13 tys. tuczników, fermę młodego bydła rzeźnego w Dobrowie, pow. Białogard na 3 tys. stanowisk i inne. Zaawansowano budowę obory dla 960 krów mlecznych w Sycewicach o najnowocześniejszej w Polsce technologii produkcji mleka. Pierwsze doświadczenia z eksploatacji układów fermowych dowodzą, że ten kierunek inwestowania rolniczego jest ze wszech miar słuszny.

W 1973 roku powołano Człuchowskie Przedsiębiorstwo Rolniczo-Przemysłowe w Człuchowie, skupiające całość państwowego rolnictwa na terenie powiatu (30 tys. ha). W dalszej perspektywie przedsiębiorstwo to przejmie wszystkie instytucje i przedsiębiorstwa w powiecie obsługujące rolnictwo. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na słuszność takiej koncepcji organizacyjnej.

Pomyślna realizacja zadań w państwowej gospodarce rolnej była możliwa dzięki dobrej pracy organizacji partyjnych i poszczególnych pracowników rolnictwa, m. in. takich jak: tow. Kazimierz Barski — traktorzysta-mechanik z Kombinatu PGR Tychowo, pow. Białogard i tow. Jerzy Ejankowski — kombajnista z Kombinatu PGR Redło w powiecie świdwińskim oraz wielu innych ofiarnych pracowników rolnictwa.

Koszalińskiemu Zjednoczeniu Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej podporządkowano na prawach kombinatu Państwowe Gospodarstwo Rybackie w Słupsku, które współdziałając z Polskim Związkiem Wędkarskim podjęło realizację zadań wynikających z przyjętego w 1974 roku programu rozwoju rybołówstwa słodkowodnego w województwie.

Spółdzielnie produkcyjne, których w województwie działa 15 posiadają 8 tys. ha użytków rolnych w 34 wsiach. W ostatnich latach wzrosła ich produkcja towarowa, poprawiła się wydajność i dyscyplina pracy. Wraz ze wzrostem dochodów gospodarstw spółdzielczych poprawie uległy warunki socjalno-bytowe i zamożność spółdzielców. Nadal jednak nie wszystkie spółdzielnie legitymują się dobrymi wynikami gospodar-

czymi, szczególnie poważne zaniedbania występują na odcinku ładu i porządku.

W rolnictwie indywidualnym zmierzano do zapewniania specjalizacji gospodarstw, tworzenia różnych form zespołowego gospodarowania i zacieśniania kooperacji z państwową gospodarką rolną.

Do końca 1974 roku specjalizację podjęło w województwie ponad 3 tys. gospodarstw chłopskich. Z wyprzedzeniem realizowany jest program w zakresie tworzenia gospodarstw o kierunkach chowu bydła. Natomiast opóźnienia wystąpiły w organizowaniu specjalistycznych gospodarstw owczarskich i produkujących trzodę chlewną. W gospodarstwach objętych specjalizacją zanotowano korzystne zmiany, zwłaszcza w budownictwie inwentarskim.

Jednostkami wiodącymi w zakresie kooperacji z rolnikami indywidualnymi były uspołecznione gospodarstwa rolne, rolnicze spółdzielnie produkcyjne oraz kółka rolnicze. Rozwijano usługi gospodarstw państwowych na rzecz rolników indywidualnych. Ich wartość w 1974 roku wyniosła około 4 mln zł, a na rok bieżący plan zakłada realizację 7 mln zł.

W celu rozszerzenia zakresu kooperacji produkcyjnej na wsi i zwiększenia trwałości powiązań rolników indywidualnych z gospodarstwami uspołecznionymi wprowadza się system wieloletnich umów kooperacyjnych.

Urzędy powiatowe i gminne muszą aktywniej włączyć się do inicjowania na wsi działania kooperacyjnego i udzielania pomocy w zakresie określenia kierunków kooperacji państwowych gospodarstw z rolnikami indywidualnymi.

Obecnie na terenie województwa zorganizowanych jest blisko 600 zespołów zrzeszających ponad 1 500 rolników, którzy kolektywnie gospodarują na 2 tys. ha własnej ziemi oraz uprawiają 700 ha PFZ. Coraz większe uznanie zdobywa wśród rolników idea łączenia się w zespoły, wprowadzanie upraw roślinnych na większych arealach gruntów, gdyż umożliwia to unowocześnianie technologii upraw, ochrony i zbioru plodów przy zastosowaniu wysokowydajnych maszyn rolniczych. Ze-

społy podejmują budowę nowych chlewni, z reguły większych, na co najmniej 100—200 stanowisk każda.

W latach ubiegłej kadencji zaznaczyło się dalsze umacnianie i aktywizacja samorządu chłopskiego oraz poprawa funkcjonowania instytucji i organizacji obsługujących rolnictwo.

Szczególne zadania w tej działalności przypadają kółkom rolniczym. Aktualnie na terenie województwa działa 1058 kółek rolniczych zrzeszających ponad 91% właścicieli gospodarstw rolnych. Kółka rolnicze prowadzą działalność usługową i produkcyjną oraz zajmują się wdrażaniem do powszechnej praktyki różnych form postępu rolniczego. Poważny dorobek osiągnęło 150 kółkowych ośrodków rolno-hodowlanych, z których 83 prowadzi produkcję zwierzęcą opartą w dużej mierze na powiązaniach kooperacyjnych z rolnikami indywidualnymi.

Zmiany modelu organizacyjnego kółek rolniczych przystosowały go do istniejącego podziału administracyjnego województwa. W 35 gminach powstały spółdzielnie kółek. Wyniki przez nie uzyskiwane potwierdzają słuszność przyjętego kierunku działania.

Warunki do rozwoju produkcji rolnej tworzyła m. in. spółdzielczość wiejska. Poprawiła się sytuacja na odcinku zaopatrzenia wsi w środki do produkcji rolnej oraz artykuły konsumpcyjne. W latach 1972—1974 sprzedaż detaliczna wzrosła o ponad 30%. Nadal jednak występują braki w zaopatrzeniu w materiały budowlane i niektóre asortymenty maszyn rolniczych, ciągników oraz w części zamienne do nich. W tym okresie nakłady inwestycyjne na rozbudowę sieci handlowej i usługowej, punktów skupu i zakładów produkcyjnych spółdzielczości wzrosły o 64% i wyniosły w 1974 roku 308,0% mln zł. Oddano do użytku 13 wiejskich domów towarowych, 157 sklepów o łącznej powierzchni 23 tys. m², 24 nowe zakłady produkcyjne oraz wiele punktów skupu, magazynów i innych obiektów. Gminne spółdzielnie rozszerzyły bezpośredni odbiór płodów rolnych. Tą formą odbioru objęte jest 45% ca-

łego skupu zbóż i 50% skupu ziemniaków, ale tylko 4% skupu żywca.

Spółdzielczość mleczarska usprawniała odbiór mleka od rolników oraz zwiększała liczbę gospodarstw specjalizujących się w jego produkcji. W wyniku tej działalności zwiększono skup w 1974 r. do 314,4 mln litrów, tj. 30,0% powyżej realizacji 1972 r. Osiągnięty obecnie poziom skupu mleka jest o blisko 30 mln litrów wyższy niż zakładany na 1974 r.

Mimo to spółdzielczość mleczarska nie wykonała w pełni zadań określonych w operatywnym planie skupu mleka. Ponadto w jej pracy występowało jeszcze wiele słabości, m. in. niedostateczne zabezpieczenie mienia przed kradzieżami i marnotrawstwem, nierytmiczne zaopatrzenie rynku, szczególnie wiejskiego i okresowe braki niektórych asortymentów.

Opracowany w województwie program zabezpieczenia realizacji uchwały XV plenum, w połączeniu z zatwierdzonym przez KW PZPR programem rozwoju gospodarki żywnościowej stawia przed koszalińskim rolnictwem nowe zadania, w których realizację włączono już ogniwa administracji państwowej, służbę rolną oraz organizacje gospodarcze i społeczne działające w rolnictwie.

Lasy zajmujące 38,7% powierzchni województwa dostarczają rocznie 2 miliony m³ drewna, tj. ponad 9% produkcji krajowej.

Zadania określone na XIII Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej dla tej gałęzi naszej gospodarki 10-tyśięczna załoga lasów państwowych wykonała w całości. Osiągnięto dalszy postęp w mechanizacji prac leśnych, zwłaszcza pozyskiwania, korowania i transportu drewna.

Poprzez podniesienie jakości wykonywanych zabiegów pielęgnacyjnych, wzrost nawożenia oraz stosowanie w zalesieniach wysokiej jakości materiału sadzeniowego zwiększono produktywność lasu. Nastąpiła dalsza poprawa w zagospodarowaniu łowisk leśnych, zarówno hodowlanych jak i dzierżawionych przez koła łowieckie.

W zagospodarowywaniu rura i owoców leśnych znaczny

udział miało Koszalińskie Przedsiębiorstwo Produkcji Leśnej „Las” które już w 1974 r. przekroczyło o 20% zadania obecnej 5-latki.

Przyjęta przez Komitet Wojewódzki strategia przyspieszania rozwoju przemysłu uwzględniała rekonstrukcję branż, a przede wszystkim, modernizację i harmonijny rozwój zakładów przemysłowych.

Rezultatem aktywnych postaw ludzi pracy, przejawiających się m. in. w zrealizowaniu w ramach „banku 30 mld” i zobowiązań dla uczczenia 30-lecia PRL dodatkowej produkcji na ponad 2,3 mld złotych, dokonywanej modernizacji oraz usprawnień zarządzania i kierowania jest wysoka dynamika koszalińskiego przemysłu i pozytywne zmiany jakościowe.

Łączna wartość sprzedaży produkcji i usług w roku 1974 wzrosła o ponad 37%, w porównaniu do 1972 r. i była wyższa o 10% od wielkości produkcji ustalonej dla ostatniego roku bieżącej pięcioletki. W okresie minionej kadencji, średnioroczna dynamika sprzedaży produkcji przemysłowej była wyższa o 3,2 punkta od przeciętnej w kraju. Roczne tempo wzrostu wydajności pracy wynosiło średnio 10% i było o ponad 5 punktów wyższe od założeń obecnego planu pięcioletniego.

Dynamiczny rozwój produkcji województwa sprzyjał dalszej aktywizacji eksportu. W 1974 roku eksport z województwa wyniósł ponad 190 mln zł dewizowych, tj. o 36% więcej niż w roku 1972, w tym około 80 mln zł dewizowych do krajów kapitalistycznych. Najwyższą dynamikę sprzedaży uzyskano w grupie artykułów konsumpcyjnych pochodzenia przemysłowego oraz surowców i materiałów.

Sprofilowanie rozwoju wiodących branż pozwoliło załogom przedsiębiorstw bardziej efektywnie realizować zadania bieżące. Wyrazem tego są wyższe niż w przemyśle ogółem wyniki osiągnięte w tych branżach, np. przemysł elektromaszynowy cechowało w minionej kadencji najwyższe tempo rozwoju wyrażające się w 43% wzroście produkcji i 25% wzroście wydajności pracy, przemysł drzewny zwiększył wartość produkcji o 660 mln zł i znacznie unowocześnił produkowane wyroby, przy

czym szczególnie dynamicznie rozwijały się przedsiębiorstwa meblarskie i wytwarzające płyty, które osiągnęły wzrost produkcji o 54% i wydajności pracy o 42%.

Rezultatem podjętych działań modernizacyjnych jest również wysokie tempo rozwoju mocy produkcyjnych i unowocześnienie struktury produkcji w gospodarce morskiej. Przemysł okrętowy w okresie ostatnich dwóch lat osiągnął 43% wzrost produkcji, wykonując między innymi 30 kutrów pełnomorskich i 880 różnego typu łodzi z laminatu.

W okresie tym koszalińscy rybacy złowili 146 tys. ton ryb morskich, tj. o 13% więcej niż w 1972 r. i zwiększyli produkcję konserw i marynat. Zakłady przemysłu lekkiego położyły nacisk na unowocześnienie produkcji i podniesienie jej jakości w celu pełniejszego zaspokojenia potrzeb rynku. W tej branży jednak istnieje nadal konieczność bardziej dynamicznego rozwoju i zdecydowanej poprawy jakości.

W okresie minionej kadencji nastąpiły istotne zmiany w systemie zarządzania i planowania gospodarką narodową. Od 1973 roku szereg przedsiębiorstw działa w oparciu o nowe zasady ekonomiczno-finansowe, jako tzw. jednostki inicjujące. W celu prawidłowego wdrażania i upowszechnienia tego systemu podjęto w województwie akcję wyjaśniającą i popularyzującą. Aktualnie na nowych zasadach pracują 24 jednostki gospodarcze. Ich udział w sprzedaży produkcji przemysłowej województwa wynosi około 30%.

W tej działalności dużą rolę odgrywa Klub Jednostek Inicjujących, powołany z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego, przy współpracy Narodowego Banku Polskiego i Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego.

Jednostki inicjujące uzyskały korzystniejsze rezultaty gospodarcze i finansowe niż pozostałe organizacje gospodarcze. W przemyśle wyraziły się one szybszym o 1,4 pkt. tempem wzrostu produkcji i o ponad 2 pkt. — wydajności pracy. Również przyrost sprzedaży produkcji z tytułu wzrostu wydajności pracy, wynoszący w 1974 roku 75,8%, był w nich wyższy o 7,6 pkt. od wyników całego przemysłu.

Istotny wpływ na rozwój produkcji rynkowej i eksportowej miało upowszechnianie zasad dobrej roboty. Koszaliński Klub „Doro” skupia aktualnie 28 przedsiębiorstw przemysłowych. Dwa spośród nich, tj. Fabryka Maszyn Rolniczych „Agromet-Famarol” w Słupsku oraz Zakłady Przemysłu Wełnianego w Złocięncu zajęły drugie miejsca w III Krajowym Konkursie „Doro”.

Pomimo wysokiego tempa wzrostu produkcji i wydajności pracy w koszalińskim przemyśle, niektóre zakłady w województwie miały nieprawidłowe relacje ekonomiczne, głównie niski przyrost produkcji uzyskany poprzez wzrost wydajności pracy. W efekcie, średni wskaźnik dla województwa wynoszący w 1974 roku 68,2% jest niższy od krajowego aż o 12,1 punkta. Świadczy to o zbyt słabym jeszcze wykorzystywaniu intensywnych metod wzrostu produkcji. Nie osiągnięto również dostatecznego postępu w modernizacji zakładów, o czym świadczy niższy o około 27% w porównaniu z krajem poziom technicznego uzbrojenia pracy. Występują, choć rzadko, przypadki nie-realizowania zadań planowych. Zjawiskiem negatywnym jest również zanotowany wzrost produkcji o złej jakości, która w roku 1974 wynosiła 2—3% ogółu wyprodukowanych wyrobów. Wymaga to poprawy, głównie w drodze doskonalenia organizacji pracy i systemu kontroli wewnątrzzakładowej.

Niezwykle ważnym kierunkiem działania instancji partyjnych i ogniw administracji terenowej oraz aktywu społeczno-gospodarczego było dążenie do zdynamizowania produkcji budowlano-montażowej i usprawnienia procesu inwestycyjnego przez korzystne zmiany organizacji pracy, poprawianie gospodarki materiałowej, skracanie cykli inwestycyjnych oraz poprawę dyscypliny pracy, warunków jej wykonywania i warunków socjalno-bytowych załóg.

W przedsiębiorstwach budowlano-montażowych Koszalińskiego Zjednoczenia Budownictwa osiągnięto w latach 1973—1974 średnioroczny wzrost mocy produkcyjnych o 17,3%.

Efektem tego było wykonanie produkcji o wartości 2,4 mld zł i przekroczenie założeń planowych o 100 mln złotych.

Zjednoczenie Budownictwa Komunalnego w tym okresie zrealizowało zadania w wysokości 759,3 mln zł, dając ponad plan produkcję wartości 15,3 mln zł, głównie w zakresie remontów budynków mieszkalnych i rozwoju infrastruktury technicznej miast. Przyrosty produkcji w budownictwie komunalnym mogły być jeszcze wyższe, przy dosprzętowieniu przedsiębiorstw, głównie w dźwigi i spyocho-koparki „Białoruś”.

Koszalińskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego oraz Koszalińskie Przedsiębiorstwo Instalacyjno-Inżynieryjne Budownictwa Przemysłowego systematycznie zwiększają potencjał wykonawczy osiągając w latach 1973—1974 średnioroczny przyrost mocy w granicach 40%, a wartość wykonanych robót w tym okresie wynosi 798 mln zł.

Ogółem w budownictwie w roku 1973 uzyskano wzrost produkcji podstawowej o 14,1%, w tym w 75,2% na drodze wzrostu wydajności pracy, natomiast w roku 1974 wzrost obrotu globalnego wyniósł 19,3% i uzyskany był w 77,2% wzrostem wydajności pracy.

Wyrazem zwiększenia mocy wykonawczych budownictwa i znacznej poprawy organizacji pracy przedsiębiorstw było udostępnienie w latach 1973—1974 naszej gospodarce wielu nowych inwestycji. Wymienić tu należy Zakłady Mięsne w Koszalinie, III etap Zakładu Przemysłu Elektronicznego „Kazel”, II etap Zakładów Płyt Pilśniowych i Wiórowych w Karlinie, bazę Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Koszalinie, Zakłady Ceramiki Budowlanej w Pieńkowie, elewatory zbożowe PZZ w Człuchowie i w Jezierzycach oraz wiele inwestycji komunalnych i socjalno-bytowych. Pozytywnym zjawiskiem było wydatne skrócenie cykli realizacyjnych dla znacznej większości inwestycji.

Zaawansowano realizację Zakładów Betonów Komórkowych w Osławie Dąbrowie, ciepłowni w Kołobrzegu, Koszalinie, Słupsku i Szczecinku, Zakładów Przemysłu Tartaczego w Sławnie, Ośrodka Naukowo-Produkcyjnego Materiałów Pół-

przewodnikowych w Koszalinie, Stacji Gazów Technicznych i wielu inwestycji odtworzeniowych w przemyśle.

Za szczególnie dorobek budownictwa uznać należy rozwój jego bazy techniczno-produkcyjnej zapewniającej realizację zwiększonych zadań następnej 5-latki, np: rozbudowę wytwórni elementów wielkopłytowych w Kołobrzegu i Słupsku oraz rozpoczęcie budowy wytwórni WZ-75 w Koszalinie, Wałczu i Szczecinku. Działania te pozwolą na wzrost potencjału wykonawczego budownictwa przemysłowego o 362% i ogólnego o ponad 260% do 1980 roku przy jednoczesnym wprowadzeniu nowych, bardziej wydajnych, uprzemysłowionych technologii wykonawstwa.

W latach 1973—1974 wybudowano w miastach 8744 mieszkania o łącznej powierzchni mieszkalnej 373,7 tys. m² i 14,2 tys. m² urządzeń towarzyszących. Na wyróżnienie zasługują inicjatywy podejmowane przez niektórych inwestorów w zakresie budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego. Koszalińska Spółdzielnia Mieszkaniowa jako pierwsza w kraju uruchomiła wytwórnię elementów wielkopłytowych dla budownictwa jednorodzinnego o zdolności produkcyjnej 250 domków rocznie, a po modernizacji — dwukrotnie wyższej.

W roku 1973 oddano do użytku pierwszych 116 mieszkań wybudowanych pod patronatem Związku Młodzieży Socjalistycznej, w 1974 roku 338, a aktualnie w realizacji znajduje się dalszych 600 mieszkań.

Na uwagę zasługuje również inicjatywa realizacji tzw. budynków rotacyjnych oraz prowadzona modernizacja starych zasobów, w wyniku której uzyskuje się mieszkania o lepszym standardzie i zwiększonej funkcjonalności.

Przedsiębiorstwa Zjednoczenia Budownictwa Rolniczego oddały do użytku na terenie wsi 6579 izb mieszkalnych, przekazały do produkcji 27 781 stanowisk dla bydła oraz 44 519 stanowisk dla trzody chlewnej. Realizacja wzrastających zadań w budownictwie rolniczym wymaga bieżącego i systematycznego unowocześniania techniki i technologii wykonawstwa. W produkcji budowlano-montażowej rozpoczęto wdrażanie budowni-

ctwa systemowego, dalsze uprzemysłowienie robót i koncentrację placów budów. Coraz powszechniej stosowane jest drewno, zwłaszcza do budowy jałowników i owczarni.

Pomimo rozwoju potencjału wytwórczego w budownictwie potrzeby w tym zakresie są jednak znacznie wyższe. W związku z tym z inspiracji Komitetu Wojewódzkiego, przy udziale resortów i Urzędu Wojewódzkiego ustalono w okresie ubiegłej kadencji wieloletnie programy poprawy sytuacji.

Dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy województwa koszalińskiego stawiał zwiększone zadania przedsiębiorstwom transportowym.

Wielkość przewozów towarowych w latach 1973—1974 osiągnięta przez Polskie Koleje Państwowe wyniosła 8382 tys. ton, tj. o 8% ponad założenia planu. Nie zaspokoiło to jednak potrzeb naszego regionu w zakresie przewozów towarowych, szczególnie w przewozach drewna. Jednocześnie Polskie Koleje Państwowe przewiozły 34 615 tysięcy pasażerów.

Cdnotować można pewien postęp w modernizacji środków trakcyjnych oraz niektórych tras kolejowych.

Jednak dotychczasowe działania PKP w tym zakresie były niewystarczające, tym samym nie eliminowały występujących ciągle trudności przewozowych.

Nastąpiła natomiast poprawa jakości usług przewozowych świadczonych przez Państwową Komunikację Samochodową i dalszy ilościowy wzrost przewozów. Przewieziono ogółem 99,6 mln pasażerów, co przekracza wielkości planowane o 4,7%. W transporcie towarowym przewieziono 8,4 mln ton towarów. Oddano do użytku nowy dworzec autobusowy w Człuchowie oraz dworzec zastępczy w Kołobrzegu, odnowiono obiekty dworcowe w Koszalinie i Szczecinku, wybudowano 95 krytych przystanków autobusowych. Rozpoczęto w 1974 roku budowę Zakładu Napraw Autobusów w Wałczu, zajezdni w Bytowie oraz dworca w Białogardzie.

Doskonalenie pracy transportu, zgodnie z zaleceniami listu

Sekretariatu KC PZPR, Prezydium Rządu i Prezydium CRZZ było przedmiotem działań organizacji partyjnych i związkowych oraz administracji przedsiębiorstw transportowych. W efekcie złagodzone w pewnym stopniu występujące napięcia przewozowe, m. in. wprowadzono do obrotu wagony towarowe przeznaczone wcześniej do wycofania z ruchu, dzięki czemu zwiększono wywóz drewna oraz dowóz kruszyw mineralnych dla potrzeb budownictwa, zwiększono ilość pociągów dla wywozu buraków cukrowych, w celu lepszego wykorzystania czasu pracy transportu wprowadzono drugą zmianę.

W ostatnich dwóch latach drogowcy osiągnęli dobre wyniki w zakresie utrzymania dróg i wysokiej koncentracji robót. W przedsiębiorstwach podległych Wojewódzkiemu Zarządowi Dróg Publicznych w Koszalinie nakłady na modernizację i rozbudowę dróg wyniosły 789 mln zł, co stanowi 49% wzrostu w porównaniu do lat 1971—1972. W ramach tych nakładów wykonano modernizację 120 km dróg oraz położono nowe nawierzchnie na 612 km.

W latach 1973—1974 nastąpił dalszy rozwój sieci łączności w województwie. Liczba abonentów telefonicznych wzrosła do 36 362. Uruchomiono automatyczne połączenia pomiędzy Koszalinem a Złotowem, Świdwinem, Białogardem, Bydgoszczą i Gdańskiem. Oddano do użytku również stację przekątnikową drugiego programu TV, 3 centrale telefoniczne oraz urząd pocztowy w Koszalinie.

Komitet Wojewódzki i powiatowe instancje partyjne prowadząc działania w sferze gospodarczej wiele uwagi poświęciły racjonalizacji zatrudnienia i poprawie gospodarki surowcami i materiałami. Te problemy znalazły również szerokie odzwierciedlenie w dyskusji na zebraniach i konferencjach sprawozdawczo-wyborczych oddziałowych i podstawowych organizacji pracujących w zakładach przemysłowych, budowlanych i rolnictwie.

W wyniku przeglądu stanu i struktury zatrudnienia ujawniono w województwie rezerwy w wysokości ponad 2,5 tys. pracowników. Z tej ilości 823 skierowanych zostało do przedsiębiorstw odczuwających braki pracowników. Pozostałych zakłady pracy zatrudniły na innych stanowiskach zapewniających wykonanie zwiększonych zadań planowych. Zakładowe zespoły przeglądowe zbyt mało uwagi poświęciły poprawie organizacji pracy i weryfikacji czasu pracy. Dlatego przegląd traktować należy jako początek długofalowego, analitycznego działania prowadzącego do trwałego i systematycznego podnoszenia efektywności pracy i racjonalnej gospodarki kadrami.

Realizując wytyczne Sekretariatu KC PZPR i Prezydium Rządu, przeprowadzono powszechny przegląd surowców, materiałów oraz maszyn i urządzeń. W wyniku prac przeglądowych uzyskano surowce i materiały o wartości ponad 310 mln zł. Ujawniono również 1600 maszyn i urządzeń, o wartości ponad 100 mln zł. Pełne zagospodarowanie ujawnionych rezerw pozwoli na zwiększenie produkcji i poprawę efektywności gospodarowania. Aktywny udział organizacji partyjnych i całych załóg pracowniczych w przeglądzie zapewniał bardziej racjonalne wykorzystanie materiałów, surowców i maszyn. Przykładem prawidłowego działania w tym zakresie jest Zakład Przemysłu Elektronicznego „Kazel” w Koszalinie, który w ogólnopolskim konkursie usprawnienia gospodarki materiałowej zajął III miejsce.

Gospodarcza działalność wielu koszalińskich przedsiębiorstw i zakładów pracy została wysoko oceniona przez najwyższe władze polityczne i państwowe. Znalazło to wyraz w dyplomach uznania i listach gratulacyjnych przekazanych przez KC PZPR i Radę Ministrów m. in. do Przedsiębiorstw Połowów i Usług Rybackich „Korab” w Ustce i „Barka” w Kołobrzegu, Słupskich Fabryk Mebli, Zakładów Płyt Wiórowych w Szczecinku, Fabryki Maszyn Rolniczych „Agromet-Famarol” w Słupsku, Zakładów Przemysłu Wełnianego w Złocińcu, Koszalińskich Zakładów Kruszyw Mineralnych, Koszalińskiego

Przedsiębiorstwa Budowlanego, Kombinatoru Budowlanego w Kołobrzegu, Drawskich Zakładów Ceramiki Budowlanej w Złocieniu.

VI. DZIAŁALNOŚĆ W DZIEDZINIE POPRAWY WARUNKÓW ŻYCIA SPOŁECZEŃSTWA, ROZWOJU OŚWIATY, NAUKI I KULTURY

Nadrzędnym celem całości działań społeczno-gospodarczych, podejmowanych przez Komitet Wojewódzki w ubiegłej kadencji było zapewnienie szybkiego i odczuwalnego wzrostu stopy życiowej mieszkańców regionu.

Podejmowane w wyniku ustaleń XII Plenum KC działania, spowodowały przekroczenie planowanego tempa wzrostu przychodów pieniężnych ludności. W roku 1973 przychody te wyniosły 22 799 mln zł, co stanowiło o 16,4% więcej niż w roku 1972. W roku ubiegłym zwiększyły się one o 13,9%. Jeszcze szybciej wzrastały przychody osiągane z tytułu wynagrodzeń za pracę — około 17% rocznie. Dochody ludności wiejskiej ze skupu produktów rolnych wyniosły w 1974 r. ponad 300 mln, tj. o 7,4% więcej jak w roku poprzednim.

Przeprowadzane podwyżki wynagrodzeń za pracę nie zostały w niektórych przedsiębiorstwach poprzedzone właściwym wyjaśnieniem zasad nowych systemów płac. Brak znajomości tych spraw wywoływał wśród załóg, co prawda nielicznych, nastroje niepewności i oczekiwania, którym administracja gospodarcza nie potrafiła zapobiec. W związku z tym instancje i organizacje partyjne podjęły starania o wyprzedzenie regulacji płac odpowiednim przygotowaniem organizacyjnym, a zwłaszcza zapewnieniem pełnej informacji dla pracowników.

Sprzedaż w uspołecznionych przedsiębiorstwach handlu detalicznego była w 1974 r. o ponad 27% wyższa niż w 1972 r. Tempo zwiększenia sprzedaży było o 1,5% wyższe niż przeciętne w kraju. Mimo wykonania zadań przez przedsiębiorstwa handlowe i utrzymania globalnej równowagi pieniężno-rynkowej, nie we wszystkich towarach podaż zaspokajała popyt społeczeństwa. Występowały braki niektórych artykułów żywnościowych, a zwłaszcza: warzyw i owoców, przetworów warzywno-owocowych, galanterii czekoladowej i przetworów mięsnych. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat wystąpiły również braki w niemowlęcym i dziecięcym dziewiarstwie, tkaninach z białoru, elano-bawełnianych koszulach męskich, a także w meblach, nowoczesnym sprzęcie gospodarstwa domowego i artykułach radiowo-telewizyjnych.

W wyniku działań podejmowanych przez Komitet i Urząd Wojewódzki otrzymano dodatkowe, nie pokrywające jednak w pełni potrzeb przydziały potrzebnych towarów. Znaczna część występujących na rynku nieprawidłowości była wynikiem mało operatywnej działalności organizacji handlowych, które nie potrafiły jeszcze zapewnić znaczniejszej poprawy pracy, ciągłości dostaw towarów, właściwej ich ekspozycji i reklamy, a przede wszystkim wysokiej estetyki i kultury obsługi.

Mimo znacznego przyrostu wartości świadczonych usług, popyt na tę dziedzinę działalności nie został zrównoważony odpowiednią podażą. Wystąpiło to szczególnie w usługach pralniczych, remontowo-budowlanych i motoryzacyjnych.

W okresie minionej kadencji uległy poprawie, choć jeszcze nie wszędzie dostatecznej, warunki pracy i warunki socjalno-bytowe załóg. Aktualnie w województwie działa 213 stołówek, bufetów i kiosków pracowniczych, a więc o 20 więcej niż w roku 1972. Nastąpiły zmiany na korzyść w zakresie przygotowywania posiłków regeneracyjnych, a także w urządzaniu pomieszczeń do ich spożywania. Postęp w warunkach pracy i życia widoczny był również na wsi, np. dla załóg przedsiębiorstw

rolnych i obsługi rolnictwa przekazywane były mieszkania o standardzie podobnym do budownictwa miejskiego, hotele robotnicze ze stołówkami i obiekty wczasowe. Rozwija się budownictwo na wsi indywidualnej. W ostatnich dwóch latach wybudowano 372 nowe budynki mieszkalne oraz 653 budynki inwentarskie. Remontami i modernizacją objęto około 1 800 budynków mieszkalnych i inwentarskich.

Z roku na rok następują korzystne zmiany na odcinku organizacji wczasów i różnych form wypoczynku. Zwiększyła się liczba miejsc w wyniku rozbudowy i modernizacji bazy wczasowej i wypoczynku sobotnio-niedzielnego. Poprawiły się też warunki wyżywienia i zakwaterowania. Coraz więcej ludzi wybiera tę formę wypoczynku, np. w 1974 roku z wczasów FWP korzystało ponad 46 tysięcy osób, w tym 10 tysięcy przebywało na wczasach rodzinnych. Pewne efekty przynosi przedłużanie sezonu wczasowego. Około połowy ogólnej ilości wczasowiczów przebywa w województwie już poza miesiącami: lipiec i sierpień. Przy odpowiedniej propagandzie i dobrej organizacji pracy istnieją dalsze możliwości przedłużania sezonu i zwiększania liczby wczasowiczów.

W ciągu ostatnich dwóch lat nastąpił wyraźny postęp w zakresie wzrostu liczby wycieczek i różnych form wypoczynku świątecznego.

Mimo dużego wysiłku administracji terenowej i Wojewódzkiej Rady Związków Zawodowych nie osiągnięto wyraźnego postępu w zakresie racjonalnego wykorzystania bazy turystycznej znajdującej się na terenie województwa, zwłaszcza ośrodków zakładowych, zaopatrzenia miejscowości turystycznych, budowy wspólnych, powszechnie dostępnych obiektów wypoczynkowych i sportowo-kulturalnych. W miarę zwiększania wymiaru wolnego czasu ranga tych spraw będzie wzrastać. Stąd już obecnie konieczne jest przemyślane i skoordynowane działania wszystkich zainteresowanych instytucji i organizacji.

Z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego dokonano oceny za-

granicznego ruchu turystycznego i działających w województwie biur podróży. Stale rozwijająca się turystyka zagraniczna (w 1974 roku województwo koszalińskie odwiedziło około 150 tysięcy obcokrajowców) wymaga dalszego doskonalenia form i metod pracy przedsiębiorstw turystycznych i biur podróży, a także politycznego i organizacyjnego zabezpieczenia zagranicznego ruchu turystycznego.

W okresie sprawozdawczym kontakty z Okręgiem Neubrandenburg utrzymywało 148 jednostek wojewódzkich i powiatowych. Kontakty z obwodem połtawskim były nieco mniejsze i obejmowały przede wszystkim współpracę między komitetami partyjnymi, organami administracji terenowej, organizacjami związkowymi i młodzieżowymi.

Korzystne wyniki osiągnięto w organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży. W roku 1974 przebywało na koloniach i obozach 97 tysięcy dzieci z naszego województwa, tj. około 25% więcej niż w roku 1972.

Powstanie Wojewódzkiej Federacji Sportu przyczyniło się do umocnienia sportu wyczynowego. Skoncentrowanie uwagi na sekcjach wiodących w poszczególnych klubach (dało wymierne rezultaty, np. w roku 1974 sportowcy koszalińscy zdobyli 42 medale na mistrzostwach świata, Europy i Polski.

Natomiast niezadowolająca jest nadal sytuacja w zakresie upowszechniania kultury fizycznej. Wprawdzie organizowano, głównie przez Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej i Ludowe Zespoły Sportowe coraz więcej różnych imprez sportowo-rekreacyjnych w zakładach pracy i dla młodzieży, jednak objętych jest nimi za mały procent mieszkańców województwa. Krzewienie kultury fizycznej nie uzyskało jeszcze należytej rangi w pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych. Niewystarczająca przy tym jest liczba terenów i instruktorów oraz hal sportowych przy szkołach.

W ostatnich dwóch latach nastąpił dalszy rozwój służby zdrowia i opieki społecznej w województwie. Podjęto rozbudowę bazy lecznictwa otwartego, między innymi przekazano

przychodnię obwodową w Drawsku i Złotowie, przychodnię zdrowia psychicznego w Słupsku, wiejski ośrodek zdrowia w Iwīęcinie powiat Koszalin i przychodnię rejonową w Kołobrzegu. Zaawansowano budowę przychodni obwodowych w Białogardzie, Bytowie i Koszalinie oraz wiejskich ośrodków zdrowia w Starym Gronowie, powiat Człuchów i Nowym Worowie, powiat Drawsko.

Odnotowano również nieznaczne zwiększenie bazy lecznictwa szpitalnego przez wybudowanie pawilonów szpitalnych w Miastku i Słupsku — łącznie ponad 130 łózek oraz pawilonu przeciwgruźliczego w Słupsku o 90 łózkach. W dalszym ciągu jednak występują braki w zakresie łózek szpitalnych, a wskaźnik wojewódzki na 10 tysięcy mieszkańców wynosi 54,2 łózka, przy krajowym — 62,7.

W ramach rozbudowy zaplecza służby zdrowia oddano do użytku m. in. Zakłady Naprawcze Sprzętu Medycznego w Koszalinie, internat dla Liceum Medycznego w Kołobrzegu oraz oczyszczalnie ścieków przy sanatorium w Tucznie i szpitalu w Drawsku. Ponadto zaczęto realizację warsztatów i garażów Wojewódzkiej Kolumny Transportu Sanitarnego w Koszalinie.

Spółceństwo Ziemi Koszalińskiej na Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia zebrało ponad 70 mln złotych. W tej akcji przodowały powiaty: Złotów, Kołobrzeg, Drawsko, Bytów, Szczecinek i Świdwin. Ze środków NFOZ oddano do użytku przychodnię międzyszakładową w Świdwinie, hotel dla pielęgniarek oraz aptekę szpitalną w Sławnie. Równocześnie rozpoczęto budowę pawilonów: pediatrycznego w Koszalinie z ponad 140 łózkami, ginekologiczno-położniczego w Bytowie i dziecięcego w Człuchowie — po 50 łózek każdy, a także przychodni rejonowej w Słupsku i obwodowej w Szczecinku. Ponadto przydzielono odpowiednie kwoty na zakup sprzętu i aparatury medycznej, doposażenie niektórych placówek służby zdrowia, domów opieki społecznej oraz poprawienie warunków socjalno-bytowych pracowników służby zdrowia.

W 1973 roku zakończono reformę struktury organizacyjnej

służby zdrowia, tworząc na szczeblu powiatowym zespoły opieki zdrowotnej.

Stworzone warunki organizacyjne pozwoliły na bardziej racjonalne wykorzystywanie kadry medycznej i posiadanego sprzętu medycznego. Podjęto również starania o zorganizowanie gminnych ośrodków zdrowia w ośmiu siedzibach gmin, co pozwoli na poprawę opieki profilaktyczno-lekarskiej nad ich ludnością.

Notuje się w województwie nieznaczny wzrost zatrudnienia kadry medycznej i tak na koniec 1974 roku zatrudnionych było: 1084 lekarzy medycyny, 305 lekarzy stomatologów i 3 369 pielęgniarek. Pozwala to na coraz lepsze świadczenie usług lekarskich dla ludności, lecz nie zabezpiecza w pełni potrzeb terenu, szczególnie w powiecie drawskim, świdwińskim, wałeckim i bytowskim.

Przyjęte przez XIII Wojewódzką Konferencję kierunki działania przemysłowej służby zdrowia przyczyniły się do dalszego jej rozwoju i poprawienia opieki profilaktyczno-lekarskiej w większych zakładach pracy. Jednak w dalszym ciągu nie została zapewniona pełna opieka profilaktyczno-lekarska nad załogami leśnictwa i małych zakładów pracy.

Wiele uwagi poświęcano poprawie jakości świadczonych usług w lecznictwie sanatoryjnym i przygotowaniu rozbudowy bazy łózkowej i zabiegowej lecznictwa uzdrowiskowego. W roku 1974 przyjęto pierwszych kuracjuszy do nowo zorganizowanego uzdrowiska w Ustce. Opracowano kierunki rozwoju uzdrowisk w Kołobrzegu i Połczynie Zdroju.

W latach 1973—1974 wybudowano i rozbudowano w województwie 12 szkół podstawowych, 4 szkoły zawodowe, 4 sale gimnastyczne oraz jedne warsztaty szkolne.

Nastąpiła także nieznaczna poprawa sytuacji mieszkaniowej nauczycieli, szczególnie na wsi. Wybudowano w tym okresie 45 mieszkań, a w wyniku wykupu i przeprowadzonych remontów uzyskano ponadto 57 mieszkań. Jednakże potrzeby w tym

zakresie wynoszą aktualnie ponad 850 dalszych mieszkań.

Nie zanotowano postępu w budowie przedszkoli, których oddano do użytku zaledwie 3, łącznie na 330 miejsc. Potrzeby w tym zakresie wynoszą 25 przedszkoli w miastach na 3100 miejsc i 69 na wsi na 4 200 miejsc. Znikomy udział w poprawianiu materialnych warunków opieki przedszkolnej wykazują jak dotąd zakłady pracy województwa, szczególnie w Koszalinie.

Powołano w województwie 5 szkół środowiskowych, które jednak w swej pracy napotykają na trudności wynikające z niedostatecznego wyposażenia w sprzęt i urządzenia dydaktyczno-wychowawcze, braku odpowiednich środków finansowych i zainteresowania ze strony zakładów pracy i instytucji działających w danym środowisku. Ponadto w województwie rozwija się działalność oświatowo-wychowawczą 40 zbiorczych szkół gminnych.

Nowym akcentem w procesie wychowawczym w szkołach była realizacja apelu XIII Wojewódzkiej Konferencji w sprawie upiększania miejsc pracy i zamieszkania, jak również zakładanie sadów przyszkolnych. Młodzież wszystkich typów szkół naszego województwa zasadziła w ostatnich dwóch latach około 15 tysięcy drzew i krzewów owocowych, przyczyniając się w ten sposób do rozwoju sadownictwa w regionie.

W realizacji koncepcji rozwoju województwa koszalińskiego istotną rolę odgrywało szkolnictwo zawodowe. Z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego dokonano wstępnego uprofilowania i rejonizacji tej dziedziny oświaty. W związku z konkretyzacją rozwoju poszczególnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego podjęte zostało następnie opracowanie przyszłościowego kształtu szkolnictwa zawodowego. Przyjęte kierunki działania pozwalają na stopniową integrację szkolnictwa, objęcie całej młodzieży jednolitym frontem wychowawczym oraz wzrost liczby uczniów szkół ponadpodstawowych i ośrodków kształcenia kursowo-zawodowego do 95,0% liczby absolwentów szkół podstawowych.

Na terenie województwa zatrudnionych jest aktualnie około

15 tysięcy nauczycieli i pracowników oświaty, wśród których członkowie PZPR stanowią 44%. Ponad 1 700 nauczycieli uzupełnia aktualnie swe wykształcenie na poziomie magisterskim. Władze wojewódzkie powinny przyspieszyć proces podnoszenia kwalifikacji nauczycieli w drodze uruchomienia studiów wieczorowych w Słupsku i Koszalinie oraz punktów konsultacyjnych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Koszalinie i Szczecinku.

Rozwijane były różne formy szkolenia kursowego i zawodowego prowadzone przez władze oświatowe, organizacje i instytucje społeczne. W latach 1973—1974 tytuł robotnika wykwalifikowanego w rolnictwie zdobyło 3 300 osób. W zespołach przysposobienia rolniczego zdobywa wiedzę około 4 000 uczestników.

Wojewódzki Uniwersytet Robotniczy ZMS aktualnie kształca ponad 7 tysięcy osób. W porównaniu z potrzebami województwa, a zwłaszcza w zakresie przygotowania zawodowego rolników, są to jednak osiągnięcia niezadowalające.

W okresie sprawozdawczym Komitet Wojewódzki wiele miejsca poświęcał rozwojowi nauki w regionie koszalińskim.

W wyniku podjętych decyzji nastąpił dalszy dynamiczny rozwój uczelni: zwiększyła się ilość samodzielnych pracowników naukowych, uległa poprawie baza lokalowa, szczególnie w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Słupsku oraz przyspieszono wyposażenie nowych obiektów w sprzęt dydaktyczny i laboratoryjny. Wyższa Szkoła Inżynierska w Koszalinie i Wyższa Szkoła Pedagogiczna uzyskały uprawnienia kształcenia na poziomie magisterskim.

Nastąpiła również dalsza integracja środowiska naukowego z gospodarką i życiem społecznym regionu. Wyższa Szkoła Inżynierska w Koszalinie rozwinęła badania nad kierunkami wykorzystania kruszyw glinoporytowych, warstwami półprzewodnikowymi typu filmistor oraz nowymi technologiami materiałów budowlanych. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Słup-

sku m. in. współuczestniczyła na zlecenie Komitetu Wojewódzkiego w przeprowadzaniu badań i analiz dotyczących przyjęcia apelu XIII Konferencji Wojewódzkiej o czystość, ład i porządek przez społeczeństwo, realizacji hasła „30 q na XXX-lecie PRL” oraz skutków społecznych, pedagogicznych i organizacyjnych wprowadzonego systemu dokształcania nauczycieli.

W okresie kadencji nastąpił intensywny rozwój instytutów naukowo-badawczych, szczególnie Instytutu Ziemiaka w Boninie oraz Koszalińskiego Ośrodka Naukowo-Badawczego. Efektem działalności Instytutu Ziemiaka było wyhodowanie w ostatnich dwóch latach 7 nowych odmian, które zostały wprowadzone do produkcji rolnej. Koszaliński Ośrodek Naukowo-Badawczy wydał w okresie ostatnich 2 lat 33 pozycje dotyczące naszego regionu oraz zapoczątkował wydawanie kwartalnika „Koszalińskie Studia i Materiały”.

Poważne osiągnięcia zanotował Oddział Instytutu Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych w Koszalinie, który w okresie swojej działalności przygotował około 1 500 nauczycieli do podjęcia studiów pedagogicznych. Obok działalności dydaktycznej zapoczątkowano prace badawcze wynikające z potrzeb oświaty naszego województwa.

Szczególne znaczenie miało przyjęcie przez Egzekutywę Komitetu Wojewódzkiego PZPR programu rozwoju nauki w województwie koszalińskim do roku 1990. Realizacja tego programu pozwoli na ukształtowanie środowiska naukowego liczącego się w skali kraju, na ściślejsze powiązanie tematyki badawczej z potrzebami województwa, makroregionu i kraju oraz na unowocześnienie naszej gospodarki.

Dwa lata, które upłynęły od ostatniej wojewódzkiej konferencji, były okresem dalszego, intensywnego rozwoju kultury w Koszalińskim. O skali i tempie tych procesów świadczą następujące fakty: przybyło kilkadziesiąt nowych placówek kulturalno-oświatowych, zwłaszcza klubów i świetlic wiejskich,

w siedzibach gmin rozpoczęło działalność pierwszych 9 gminnych ośrodków kultury, poprawie uległ stan placówek kulturalnych w miastach. W Koszalinie oddano do użytku gmach Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki oraz amfiteatr na 5 000 miejsc, powstała Koszalińska Agencja Imprez Artystycznych i punkt konsultacyjny Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Gdańsku. W etap przygotowań organizacyjnych wkroczyło Liceum Technik Plastycznych i średnia Szkoła Muzyczna.

Uznanie i aprobatę społeczeństwa zdobyły imprezy artystyczne o zasięgu centralnym — Festiwal Pianistyki Polskiej w Słupsku, Festiwal Piosenki Żołnierskiej w Kołobrzegu i Festiwal Zespołów Artystycznych Wojska Polskiego w Połczynie Zdroju, Festiwal Chórów Polonijnych w Koszalinie, Koszaliński Festiwal Organowy i Koszalińskie Spotkania Filmowe pn. „Młodzi i Film”, Międzynarodowe Spotkania Artystów, Naukowców i Teoretyków Sztuki w Osiekach, Kołobrzeskie Wieczory Wiołonczelowe, Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. J. Śpiewaka w Świdwinie i inne tego typu imprezy.

W realizacji tych przedsięwzięć istotną rolę spełniły podstawowe organizacje partyjne w instytucjach i placówkach kulturalnych, zwłaszcza w doborze materiału repertuarowego i kształtowania właściwych postaw ideowych.

Podjęto również wiele inicjatyw kulturalnych, jak np.: akcja Koszalińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego pod hasłem „Kultura w miejscu zamieszkania”, „Muzyka w środowisku robotniczym”, „O aktywizację kulturalną małych miasteczek”, „O uśmiech dziecka — sieroty i starca”, poczynania grupy plastycznej „Wiosna” na rzecz zwiększenia estetyki małych miast województwa itp.

Z inicjatywy Komitetu Wojewódzkiego odbyło się w Koszalinie w 1974 roku wyjazdowe posiedzenie Kolegium Ministerstwa Kultury i Sztuki, na którym władze resortu określiły zasady, formy i rozmiary pomocy w realizacji programu rozwoju kultury w naszym województwie.

VII. PROBLEMY DYSCYPLINY SPOŁECZNEJ

Zadania w zakresie szeroko rozumianej dyscypliny społecznej znalazły odbicie w uchwale XIII Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej PZPR, apelu tej konferencji oraz dyskusji na naradzie aktywu wojewódzkiego w styczniu 1974 roku, na której sprecyzowano zadania dla poszczególnych instytucji i organizacji w zakresie wzmocnienia walki z nadużyciami oraz kształtowania właściwego stosunku do mienia społecznego i jego ochrony.

Ponadto Egzekutywa KW PZPR, w oparciu o uchwałę Biura Politycznego i Prezydium Rządu z 1972 roku, nakreśliła dla instancji partyjnych, administracji państwowej, organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości długofalowy program realizacji tych zadań.

W okresie sprawozdawczym podejmowano szereg roboczych przedsięwzięć zmierzających do dalszego umacniania porządku, ładu i bezpieczeństwa publicznego w województwie. Treścią tych kampanii było koncentrowanie szczególnej uwagi zainteresowanych ogniw na wybranych problemach porządku publicznego, organizowanie kontroli przestrzegania obowiązujących przepisów oraz angażowanie sił społecznych do bezpośrednich działań porządkowych. Jednocześnie członkowie Komisji Ładu, Porządku Publicznego i Wymiaru Sprawiedliwości, przy udziale innych komisji Komitetu Wojewódzkiego przeprowadzali badania stanu realizacji zadań w zakresie ochrony mienia społecznego i oddziaływania organizacji partyjnych na kolektywy pracownicze w dziedzinie poprawy ładu, porządku i dyscypliny w zakładach. W wyniku działalności organizacyjno-politycznej Komitetu Wojewódzkiego, instancji terenowych i organizacji partyjnych zwiększał się zakres i skuteczność kontroli społecznej, kontroli sprawowanej przez kadrę kierowniczą oraz pracowników rewizji wewnętrznej. Stworzono klimat sprzyjający właściwemu stosunkowi do mienia społecznego i jego ochrony.

Dotychczasowe poczynania spowodowały w wielu zakładach pracy i instytucjach zauważalny, systematycznie pogłębiający się proces poprawy poszanowania mienia społecznego. Przeciwdziałając czynnikom sprzyjającym dokonywaniu przestępstw i eliminując przyczyny ich powstawania, usunięto wiele zaniedbań, zwłaszcza w zakresie fizycznego i technicznego zabezpieczenia obiektów, ewidencji, organizacji przepływu i składowania materiałów, surowców i wyrobów gotowych. Wzmocnione kontrole pozwoliły na likwidację wielu ujemnych zjawisk w dziedzinie organizacji pracy, przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przyczyniły się do poprawy porządku i gospodarności.

W następstwie tych przedsięwzięć w minionych latach nastąpił także spadek ogólnej liczby przestępstw. W roku 1974, w porównaniu do 1973, liczba wszczętych śledztw i dochodzeń zmniejszyła się o 5,7%, a przestępstw stwierdzonych o 4%, zwłaszcza: zabójstw, uszkodzeń ciała, zgwałceń i kradzieży mienia prywatnego. Spadek przestępczości odnotowano w większości powiatów. Wykrywalność sprawców przestępstw wzrosła o 1,9%, osiągając wskaźnik 93,3%.

Jednostki Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa rozwijały wiele cennych inicjatyw, zarówno w zakresie profilaktyki, jak i zwalczania przestępstw. W działaniach na rzecz zwiększania porządku w miejscach publicznych, w operacjach i akcjach kontrolnych, znaczne było zaangażowanie jednostek Wojska Polskiego, Bałtyckiej Brygady WOP, Straży Ochrony Kolei i Straży Leśnej. Wsparciem tych działań był szeroki udział sił społecznych, przede wszystkim jednostek i członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej, zrzeszającej blisko 15 tysięcy członków.

Osiągnięcie pozytywnych rezultatów w dziedzinie ładu, porządku i dyscypliny w minionym okresie było możliwe przede wszystkim dzięki ofiarności i wysokiemu partyjnemu zaangażowaniu większości funkcjonariuszy oraz pracy organizacji partyjnych działających w jednostkach Milicji Obywatelskiej, które w sposób prawidłowy rozwijały działalność ideowo-wy-

chowawczą, wykazywały wspólnie z kierownictwem służbowym stałą troskę o podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umacnianie dyscypliny partyjnej i służbowej, podnoszenie poziomu ideowego i politycznego funkcjonariuszy.

Jednostki organizacyjne sądownictwa doskonały jakoś orzecznictwa, co wyrażało się we właściwym stosowaniu polityki rozwarstwiania przestępczości w sprawach karnych i znacznym zmniejszeniu liczby orzeczeń zaskarżanych.

Istotną formą oddziaływania profilaktycznego sądów są szeroko stosowane sygnalizacje o ujawnionych uchybieniach w działaniach jednostek gospodarki i administracji kierowane do władz oraz spotkania w zakładach pracy i innych środowiskach poświęcone popularyzacji prawa i kształtowaniu kultury prawnej społeczeństwa.

Również organy prokuratury prowadziły działalność profilaktyczną, traktując ją jako jeden ze środków pozakarnych służących ograniczaniu przestępczości, naruszeń prawa, zakłócania porządku, bezpieczeństwa i zasad współżycia społecznego. Prokuratorzy uczestniczyli w kontrolach zakładów pracy, odbywali spotkania z kolektywami pracowniczymi, prowadzili poradnictwo prawne i przyjmowali skargi w siedzibach urzędów gmin.

Nastąpiła także znaczna poprawa w stanie zabezpieczenia przeciwpożarowego, zwłaszcza w przemyśle drzewnym i państwowych gospodarstwach rolnych.

Jednostki kontroli państwowej, resortowej i wydziały rewizji przedsiębiorstw doskonały pracę zmierzającą do zwiększania gospodarności i przestrzegania prawa oraz podejmowały właściwe działania w przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości.

*

Kampania sprawozdawczo-wyborcza przeprowadzona od grup partyjnych do organizacji powiatowych potwierdziła raz jeszcze skuteczność stosowanych przez Komitet Wojewódzki

form aktywizowania członków partii i całego koszalińskiego społeczeństwa.

Przez wypracowanie w jej toku właściwych programów działania i wybór do władz towarzyszy zapewniających realizację ciągle rosnących zadań stworzono warunki do dalszego zwiększania udziału wojewódzkiej organizacji partyjnej i mieszkańców naszego regionu w polityczny i społeczno-gospodarczy dorobek kraju przed VII Zjazdem partii.

Książkę przyjęło i wpisało

do księgi ... - poz. 1.187

data 3.03.92 podpis yhm

SPIS TRESCI

	str.
WSTĘP	3
Rozdział I. Polityczno-organizacyjna działalność Komitetu Wo- jewódzkiego	6
Rozdział II. Stan partii w województwie	12
Rozdział III. Doskonalenie politycznego kierownictwa	19
Rozdział IV. Praca masowo-polityczna	28
Rozdział V. Działalność społeczno-gospodarcza	34
Rozdział VI. Działalność w dziedzinie poprawy warunków życia społeczeństwa, rozwoju oświaty, nauki i kultury	52
Rozdział VII. Problemy dyscypliny społecznej	62

WSTĘP	1
I. Podjęcie sprawy w sprawie Kłosa W.	2
II. Rozprawa	3
III. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	4
IV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	5
V. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	6
VI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	7
VII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	8
VIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	9
IX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	10
X. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	11
XI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	12
XII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	13
XIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	14
XIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	15
XV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	16
XVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	17
XVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	18
XVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	19
XIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	20
XX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	21
XXI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	22
XXII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	23
XXIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	24
XXIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	25
XXV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	26
XXVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	27
XXVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	28
XXVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	29
XXIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	30
XXX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	31
XXXI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	32
XXXII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	33
XXXIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	34
XXXIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	35
XXXV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	36
XXXVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	37
XXXVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	38
XXXVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	39
XXXIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	40
XL. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	41
XLI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	42
XLII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	43
XLIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	44
XLIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	45
XLV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	46
XLVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	47
XLVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	48
XLVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	49
XLIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	50
L. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	51
LI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	52
LII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	53
LIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	54
LIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	55
LV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	56
LVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	57
LVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	58
LVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	59
LIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	60
LX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	61
LXI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	62
LXII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	63
LXIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	64
LXIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	65
LXV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	66
LXVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	67
LXVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	68
LXVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	69
LXIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	70
LXX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	71
LXXI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	72
LXXII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	73
LXXIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	74
LXXIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	75
LXXV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	76
LXXVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	77
LXXVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	78
LXXVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	79
LXXIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	80
LXXX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	81
LXXXI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	82
LXXXII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	83
LXXXIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	84
LXXXIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	85
LXXXV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	86
LXXXVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	87
LXXXVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	88
LXXXVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	89
LXXXIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	90
LXXXX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	91
LXXXXI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	92
LXXXXII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	93
LXXXXIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	94
LXXXXIV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	95
LXXXXV. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	96
LXXXXVI. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	97
LXXXXVII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	98
LXXXXVIII. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	99
LXXXXIX. Rozprawa w sprawie Kłosa W.	100

10, -
1

BIBLIOTEKA
W. ARCHIWUM
PAŃSTWOWEGO
w Koszalinie

3212